Republica Moldova CONSILIUL MUNICIPAL BĂLȚI

Республика Молдова СОВЕТ МУНИЦИПИЯ БЭЛЦЬ

DECIZIA	
РЕШЕНИЕ	

	№	
ОТ		2021 г

Проект Перевод

Об утверждении Стратегии социально-экономического развития муниципия Бэлць на 2021-2025 годы

В соответствии с п. р) ч. (2) ст. 14 Закона РМ «О местном публичном управлении» № 436–XVI от 28.12.2006 года, п. f) ч. (2) ст. 4 Закона РМ «Об административной децентрализации» № 435-XV от 28.12.2006 года, и во исполнение решения Совета муниципия Бэлць № 1/3 от 23.02.2021 «Об инициировании процедур публичных консультаций с гражданским обществом в процессе принятия решения «Об утверждении Стратегии социально-экономического развития муниципия Бэлць на 2021-2025 годы»», -

Совет муниципия Бэлць РЕШИЛ:

- 1. Утвердить Стратегию социально-экономического развития муниципия Бэлць на 2021-2025 годы, согласно приложению.
- 2. Уполномочить примара мун. Бэлць:
  - 2.1. Ежегодно представлять Совету муниципия Бэлць информацию о ходе реализации Стратегии социально-экономического развития муниципия Бэлць на 2021-2025 гг;
  - 2.2. Ежегодно актуализировать, по необходимости, Стратегию социальноэкономического развития муниципия Бэлць на 2021-2025 гг.
- 3. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на специализированные консультативные комиссии: по финансово-экономической деятельности; по муниципальному хозяйству; управлению имуществом и защите окружающей среды; по сотрудничеству с другими органами, побратимству, туризму, культам и социально-культурной деятельности; по праву и дисциплине; по образованию, социальной защите и здравоохранению.

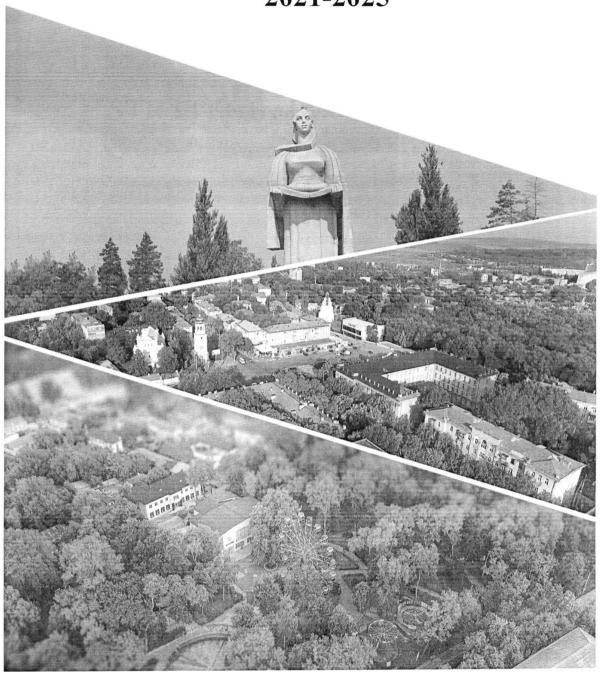
Председательствующий на VIII очередном заседании Совета мун. Бэлць

Контрассигнует:

И.о. секретаря Совета мун. Бэлць

Ангелина Черногал

к решению Совета мун. Бэлць № _____ от _____ 2021 г. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIAL-ECONOMICĂ A MUNICIPIULUI BĂLŢI 2021-2025

CUPRINS

1	1. INTRODUCERE ȘI REZUMAT EXECUTIV	3
	1.1 Fişa de rezumat PSM	3
	1.2 Contextul național și regional	3
2	2. INTRODUCERE ÎN PLANIFICAREA STRATEGICĂ	
	2.1 Dezvoltarea metodologiei de pregătire a planului strategic	4
	2.2 Informații generale despre municipiu	5
3	3. PROFILUL ȘI ANALIZA COMUNITĂȚII	7
	3.1 Caracteristici geografice și de mediu	7
	3.1.1 Caracteristici fizico-geografice	7
	3.1.2 Resurse naturale	
	3.1.3 Elementele de Brand ale municipiului	10
	3.2 Profilul social-demografic	12
	3.3 Profilul economic	16
	3.3.1 Mediul de afaceri	16
	3.3.2 Industria	17
	3.3.3 Comerțul	18
	3.3.4 Exportul	20
	3.3.5 Sectorul economic în formarea bugetului local	
	3.4 Servicii sociale	22
	3.4.1 Învățămîntul	
	3.4.2 Activități sportive	
	3.4.3 Cultura	25
	3.4.4 Asistența și protecția socială	29
	3.4.5 Sănătatea	32
	3.5. Dezvoltarea urbană	
	3.5.1 Fondul locativ	
	3.5.2 Transportul	
	3.5.3 Infrastructura drumurilor	
	3.5.4 Alimentarea cu apă	
	3.5.5 Energia electrică și iluminatul stradal	
	3.5.6 Energia termică	
	3.5.7 Gaz natural	
	3.6. Societatea civilă	
	3.7. Proprietatea municipală	
	3.8. Transparența decizională	
	3.9. Finanțele publice	
4	ANALIZA SWOT	46

5.	STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI BĂLŢI 2021-2025	54
	5.1 Cadrul general al strategiei	54
	5.1.1 Viziunea	
	5.1.2 Misiunea	54
	5.1.3 Valorile	54
	5.1.4 Principiile de dezvoltare strategică	55
6.	PLANUL DE ACȚIUNI	56
7.	PLANUL ȘI CADRUL DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE	79
	7.1 Etape de implementare	79
	7.2 Monitorizarea strategiei	79
	BREVIERI	

1. INTRODUCERE ȘI REZUMAT EXECUTIV

1.1 Fişa de rezumat PSM

Strategia de Dezvoltare Social-Economică (în continuare SDSE) a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025 a fost elaborată cu scopul de a orienta și impulsiona transformările pozitive din viața comunității, de a ghida efortul autorităților locale, sectorului asociativ, sectorului economic și al cetățenilor în vederea soluționării problemelor comunitare.

SDSE 2021-2025 reprezintă documentul strategic prioritar care succede Strategia de dezvoltare durabilă (SDD) a municipiului Bălți pentru perioada 2016-2019, care este un document de referință și conține aspecte de management, viziunea și obiectivele strategice de dezvoltare, facilitând în perioada precedentă procesul decizional important în toate domeniile de activitate din municipiu.

SDSE constituie cadrul în care se va realiza dezvoltarea integrată și armonioasă a municipiului, orientate spre îmbunătățirea calității vieții locuitorilor. Acest cadru strategic servește atât intereselor private, cât și celor publice, datorită menținerii și îmbunătățirii elementelor de ordin economic, social și de mediu de care cetățenii și agenții economici au nevoie pentru a prospera pe termen mediu si lung.

În acest sens, Strategia pune în valoare punctele forte ale municipiului și se bazează pe potențialul socio-uman, dezvoltarea economiei și infrastructurii locale, serviciilor publice, instituțiilor, infrastructurii sociale și de afaceri, precum și pe capacitatea autorităților publice locale și structurilor societății civile privind asumarea responsabilității pentru procesul de dezvoltare locală.

Scopul SDSE a municipiului Bălți 2021-2025 este de a determina direcțiile strategice de dezvoltare, dinamica și profunzimea acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale privind managementul localității, de a utiliza cât mai eficient resursele financiare, de a promova localitatea, de atragere a surselor externe de finanțare pentru a implementa proiectele investiționale și sociale planificate planificate.

Procesul strategic participativ a fost asigurat prin implicarea activă a factorilor locali interesați și a comunității, prin organizarea focus-grupurilor și atelierelor de lucru.

În final, se urmărește realizarea unei dezvoltări armonioase, prin atingerea obiectivului de coeziune economică și socială, asigurarea premiselor necesare poziționării municipiului Bălți printre localitățile dezvoltate din punct de vedere economic și asigurarea bunăstării cetățenilor prin promovarea valorilor culturale și creșterea calității vieții.

Beneficiari ai strategiei sunt locuitorii municipiului, APL, societatea civilă, instituțiile educaționale și medicale, mediul de afaceri, tinerii, persoanele în etate, precum și toate persoanele interesate în dezvoltarea durabilă a municipiului.

Principiile care stau la baza elaborării documentului sunt:

- promovarea unei guvernări locale eficiente şi responsabile;
- promovarea unui proces decizional participativ;
- promovarea principiilor dezvoltării durabile la nivel local.

1.2 Contextul national și regional

Strategia reprezintă un document complex, care are la bază documentele de programare:

- Locală: (Strategia de Dezvoltare Durabilă a municipiului Bălți pentru perioada 2016-2019,
   Planul de Dezvoltare Economică Locală al municipiului Bălți pentru anii 2020-2022)
- ◆ Regională: (Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020, Planul Operațional Regional Nord 2017-2020 și Programele Regionale Sectoriale;
- ◆ Națională: (Strategia națională de dezvoltare "Moldova 2030", Strategii sectoriale de dezvoltare).

2. INTRODUCERE ÎN PLANIFICAREA STRATEGICĂ

2.1 Dezvoltarea metodologiei de pregătire a planului strategic

Acest document a fost elaborat cu scopul de a dezvolta capacitatea de formulare și implementare a politicilor publice pentru dezvoltare comunitară, socială și economică la nivelul municipiului Bălți, prin intermediul implementării unui proces participativ de planificare strategică.

Documentul respectiv este formulat în urma desfășurării de analize specifice și a procesului de consultare a factorilor locali interesați și a comunității, prin organizarea focus-grupurilor, care să includă generarea de scenarii de dezvoltare a localității și stabilirea unor priorități de intervenție sectoriale, aliniate problemelor, necesităților și constrîngerilor identificate la nivel local.

Pentru ca Strategia să producă transformarea, plecând de la stadiul actual și ajungând acolo unde ne-am imaginat, a fost elaborat:

- Diagnosticul teritoriului, bazat pe datele existente şi realizat cu implicarea părților interesate (APL, mediul de afaceri, societatea civilă, mediul academic) şi a responsabililor pe domenii.
- Analiza SWOT instrument de analiză a potențialului de dezvoltare a municipiului, care ajută la identificarea punctelor tari și slabe și se pot examina oportunitățile și riscurile posibile rezultate din diagnosticul teritoriului.
- > Strategia propriu-zisă conține *viziunea*, misiunea, *direcțiile strategice* și *obiectivele specifice* de dezvoltare ale municipiului și Planul de acțiuni 2021 2025.
  - Viziunea concretă și concisă, care conține doar acele elemente posibil de realizat avându-se în vedere resursele umane, materiale și financiare identificate sau posibil de atras pentru dezvoltare;
  - Direcțiile strategice și obiectivele specifice de dezvoltare ale comunității, cu priorități, măsuri și ținte bine definite și cuantificabile;
  - Planul de acțiuni pentru anii 2021-2025 cuprinde totalitatea acțiunilor/măsurilor orientate spre atingerea obiectivelor strategice, cu indicarea: costului estimativ, perioadei de implementare, responsabililor pentru realizarea acțiunilor, potențialelor surse de finanțare, precum și a indicatorilor de monitorizare și a rezultatelor așteptate după implementarea fiecărei acțiuni/măsuri.
- > Sistemul de evaluare și monitorizare a implementării strategiei.

În același context, metodologia de elaborare a asigurat caracterul participativ și transparent al acestui document prin workshop-uri, focus grupuri, consultări publice în fazele esențiale de elaborare, pentru exprimarea nevoilor și aspirațiilor tuturor categoriilor sociale.

2.2 Informații generale despre municipiu

Denumirea	Municipiul Bălți
Suprafața totală	7 800,6 ha
Numărul de locuitori	151 791 locuitori
Primarul municipiului	Renato USATÎI
Ziua orașului	Hramul Sfântului Ierarh Nicolae, 22 mai
Adresa primăriei	RM, MD-3100, mun. Bălți, Piața Independenței, 1
Site-ul primăriei	www.balti.md
E-mail	primaria@balti.md
Poziționarea geografică	Regiunea de Nord a Republicii Moldova

2.3 Scurt istoric al municipiului

Pentru orașul Bălți, numărătoarea anilor începe acum 595 de ani, în 1421 (conform altei ipoteze, prima atestare datează din 1620), pe malul Răutului, în locul unde se varsă rîul Răuțel.

Legenda apariției orașului este legată de numele principesei Ringala de Mazovia, soția Voievodului Moldovei Alexandru cel Bun, de la care a primit în dar tîrgul Siret și moșia Voloveț. Atunci începe viața pe malul Răutului, se ridică o bisericuță de lemn, se construiesc case, se naște localitatea Bălți.

În primul deceniu al sec. XIX, or. Bălți devine centru județean al județului Iași al guberniei Basarabia, parte a Imperiului Rus, centru de export al cerealelor și iarmaroc de vite mari cornute. Aici sînt aduse herghelii mari de cai din toate colțurile Basarabiei pentru comerțul cu negustorii veniți de peste hotare.

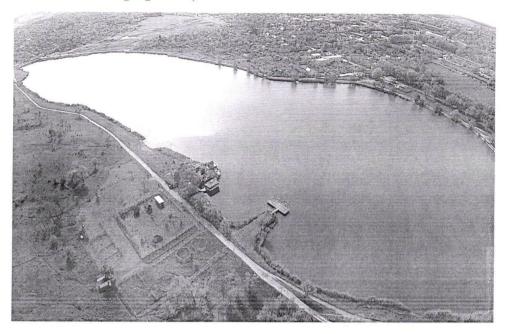
Transformarea orașului în centru comercial de la nordul guberniei basarabene a devenit posibilă datorită amplasării geografice la răscrucea drumurilor ce leagă Odesa, Chișinăul, Benderul și Izmailul cu Soroca, Hotin, Moghiliov-Podolsk. În două-trei zile de iarmaroc, negustorii reușeau să cumpere pînă la 20 de mii de vite: cai, vaci, oi.

Deja la sfîrșitul sec. XIX importanța orașului crește, datorită căii ferate, a cărei construcție finalizează în 1894. Liniile ferate legau or. Bălți de Ungheni și Chișinău, de Rîbnița și Ocnița.

Către începutul sec. XX, orașul devine un centru industrial cu un nivel înalt al comerțului, cu multiple fabrici și uzine.

3. PROFILUL ȘI ANALIZA COMUNITĂȚII

3.1 Caracteristici geografice și de mediu

3.1.1 Caracteristici fizico-geografice

Poziționarea geografică

Municipiul Bălți este situat în centrul stepei Bălțului, la latitudinea 47.7616, longitudinea 27.9288 și altitudinea de 106 metri față de nivelul mării.

Poziționarea geografică favorabilă a municipiului îi ofertă statutul de important nod de transport din nordul republicii.

138 km pînă la Chișinău – capitala Republicii Moldova 65 km pînă la frontiera cu România (UE) 120 km pînă la frontiera cu Ukraina

3 puncte de legătură prin intermediul căilor ferate: Rîbnița, Ungheni, Ocnița

35~kmpînă la Airoportul Internațional Mărculești (cargo flights) 150~kmpînă la Airoportul Internațional Chișinău

330 km pînă la Portul Internațional Liber Giurgiulești

3.1.2 Resurse naturale

Fondul funciar al municipiului Bălți este structurat astfel:

Terenuri cu destinație agricolă	3 331 ha
Terenuri ale localităților	2 669 ha
Terenuri destinate industriei, transporturilor, comunicațiilor și cu altă destinație specială	990 ha
Terenuri ale fondului silvic și destinate protecției mediului	530 ha
Terenuri ale fondului apelor	275 ha
Terenuri destinate fondului de rezervă	6 ha

Flora

Suprafața spațiilor verzi (scuaruri, bulevarde înverzite) este 262.5 ha, cea a pădurilor și parcurilor de 498.5 ha, în total 761 ha sau 9.7%. Răspândirea mică a pădurilor se datorează utilizării terenurilor în fondul construcțiilor.

Elementele principale ale sistemului urban de spații verzi publice sunt parcurile orășenești: Parcul central, Parcul "Victoria", Parcul Andrieș, bulevardul Independenței. În același sistem se includ teritoriile înverzite ale formațiunilor și grupurilor locative.

Zonele împădurite sunt amplasate la periferia orașului: Fâșia Silvică de Stat (FSS) "Pepenier" – în partea de nord, FSS "Mesteacănul" – în partea de sud și sud-vest și FSS "Rândunica" – în partea nord-vest, Pădurea "Cosmonauților" în sud-vest.

În nord-vestul orașului se localizează "Sistemul de perdele forestiere de protecție Bălți" ce reprezintă un sistem alcătuit din perdele forestiere de protecție a câmpurilor agricole atribuită la categoria "Arii cu management multifunctional".

Sistemul forestier de protecție este format din două categorii de perdele forestiere: perdele forestiere de protecție create pe perimetrul sistemului și perdele forestiere de protecție create între câmpurile agricole, care fac conexiune, formate între perdelele forestiere din perimetrul sistemului de perdele forestiere.

Atât Sistemul de perdele forestiere, cât și fâșiile silvice, spațiile verzi urbane oferă protecția solului contra eroziunii, previne alunecările de teren, ameliorează situația sanitaro-ecologică, oferă posibilitatea organizării agrementului pentru populație.

Fauna

Fâșiile silvice nu sunt foarte bogate în specii de animale, cu excepția nevertebratelor. Cele mai răspândite mamifere sunt veverița și ariciul. În regiunile de pășuni se pot întâlni: iepurele, cârtița, diferite specii de rozătoare, seara apar și liliecii.

Printre păsările care se trăiesc în păduri se numără: pupăza, grangurul, privighetoarea, pițigoiul, ciocănitoarea, cucul, în câmpuri potârnichea, foarte rar eretele alb. În cartierele de la periferie pot fi observate și unele specii de bufniță. Pe raza localității sunt de asemenea: porumbelul,vrabia, rândunica,graurul și alte păsări. În bazinele acvatice locuiesc: barza, pescăruș, rațele sălbatice.

Dintre amfibieni în zona municipiului Bălți viețuiesc: broasca de iaz, brotăcel, broasca râioasă verde, tritonul comun etc. Reptilele sunt reprezentate de șopârla verde, unele specii de năpârcă.

În apele Răutului s-au identificat speciile de pești: fufa, porcușorul și carasul argintiu. În exemplare unitare se întâlnesc osarul și moaca de brădiș. În lacuri sunt răspândiți carasul și carpul.

Apele de suprafață și apele subterane

Resursele acvatice ale orașului sunt formate din 2 râuri Răut și Răuțel, care intersectează orașul pe o lungime de 17 km, două rîulețe Copăceanca și Flămânda, afluenți ai rîului Răut și 7 lacuri.

Răutul este cel mai mare curs de apă ce traversează or. Bălți. În perimetrul orașului valea rîului este șerpuitoarea cu o lățime de 2 – 3 km. În amonte de Bălți, cursul rîului are o direcție spre S-E, iar la ieșire se schimbă brusc spre E. Albia râul Răut este îndiguită pentru a proteja localitatea de inundații. Lățimea râului Răutul în orașul Bălți este de 3-6 m și adâncimea de 0,1-0,5 m. În lunile februarie-martie deseori au loc viituri cauzate de topirea zăpezilor. Debitul mediu al aluviunilor în suspensie este de 0,51 kg/sec. Fundul rîului este acoperit cu depuneri aluviale, izvoarele sunt puternic mineralizate.

Răuțelul este un rîuleț ce traversează Bălțul de la vest la est. Cursul mediu a fost puternic modificat de către om prin construcția uzinelor în valea rîului, iar albia sa a rămas neamenajată. În cursul inferior râulețul este îndiguit. Pe cursul Răuțelului s-au construit un lac de acumulare între cartierele Bălții Noi și Teioasa, și Lacul municipal. Asemenea Răutului, apa Răuțelului conține o cantitate înaltă de săruri.

Orașul este traversat și de alte râulețe: de exemplu pîrăul Flămânda (afluent al Răutului) din nordul cartierului Slobozia, iar în zona de est a orașului se găsesc doi afluenți mici ai Răuțelului.

Cele mai mari bazine acvatice sunt: Lacul orășenesc, Lacul Tineretului (fostul Lac Komsomolist), Lacul societății vânătorilor și pescarilor (Kirpicinoe) și Canalul de canotaj, cu suprafața totală de circa 200.000 m² și cu un volum de 2,9 mln m3.

În nordul cartierului Jubiliar și estul cartierului Bălții Noi se găsesc lacuri mici, însă în afara granițelor administrative al orașului.

Toate lacurile din perimetrul orașului sunt artificiale. În cartierele Teioasa, Centru, Podul Chișinăului, Soroca, parțial în cartierele Slobozia, Berestecico, Bălții Noi și Țigănia apele subterane sunt la suprafață. Practic, apele freatice sunt stratificate la adâncimi de 1-2 m de la suprafața solului.

Solurile

Pe teritoriul municipiului predomină solurile cernoziomice tipice moderat humifere. În partea dreaptă a Răutului, în cartierul Slobozia, se întâlnesc cernoziomurile tipice slab humifere. Acestea sunt cernoziomurile cele mai fertile, au o grosime de peste 1 m, culoarea aproape neagră, structură grăunțoasă și hidrostabilă. Pe versanți stratul de sol este doar de câțiva zeci de cm și de multe ori este afectat de eroziune eoliană și, în special, pluvială. La nivel de municipiu 623 ha sunt erodate.

În luncile râurilor s-au format solurile aluviale. Aceste soluri sunt salinizate și mlăștinoase. O bună parte din suprafața solurilor fertile a fost destinată construcțiilor cartierelor locative și întreprinderilor, de aceea valorificarea acestora este minimă. Din suprafața totală a orașului de 4143 ha, numai 117 ha au utilizare agricolă.

Din cauza defrișărilor, ridicarea nivelului apelor subterane și a densității sporite a construcțiilor, versanții abrupți sunt afectați de alunecări de teren. În cadrul orașului sunt trei zone în care alunecările se manifestă mai intens: partea inferioară a coastei Răutului din cartierul Soroca, versantul drept al Răuțelului din cartierele Bălții Noi, Berestecico și Țigania.

Teritoriul municipiului este amplasat într-o zonă cu seismicitate de 7 grade pe scara Richiter.

Relieful

Municipiul Bălți este o parte a cîmpiei ondulate a Bălțului. La sud se întinde podișul Ciuluc-Soloneț. Astfel, teritoriul localității se caracterizează printr-un relief colinar slab fragmentat de văi largi și versanți asimetrici. Centrul geografic al urbei reprezintă o morfostructură negativă sub formă de un amfiteatru mare cu laturile puternic ridicate, format de albia râului Răut. Versanții din stânga râurilor Răut și Răuțel sunt domoli, pe când cei de dreapta – abrupți.

Clima

Clima este temperat continentală ca în restul țării, cu o mare amplitudine anuală a temperaturii aerului: vara toridă și iarnă relativ caldă; cu o cantitate mică de precipitații, preponderent în timpul verii. Vântul de regulă are direcția nord-est și sud-est cu viteza 2–5 m/s. Cantitatea anuală de precipitații este de 450–550 mm.

Poluarea și protecția mediului

Vegetația forestieră a mun. Bălți se extinde pe o suprafață de 802,52 ha, care prezintă circa 9,53 % din suprafata totală.

Resursele funciare suportă o diminuare continuă a calității solurilor și productivității scăzute a terenurilor agricole, avansează eroziunea solului și alunecările de teren.

Volumul sumar al emisiilor în aerul atmosferic este în descreștere, dar totuși, problema poluării aerului rămîne o problemă stringentă pentru municipiu.

Poluarea aerului este cauzată în principal de emisiile provenite de la autovehicule și întreprinderi industriale.

Sursele cele mai importante de poluare sunt: transportul, obiectele industriale, centralele termoelectrice, care elimină cantități mari de substanțe toxice specifice, precum: oxizii de carbon, de azot, bioxidul de sulf, praf.

În aerul atmosferic sunt eliberate următoarele substanțe: substanțe gazoase: oxid de carbon, dioxid de azot, dioxid de sulf; substanțe solide: funingine, praf și poluanți specifici emisii de transport: benzo (a)pirenă, formaldehidă.

Cantitatea de poluanți emişi în atmosferă de la toate sursele de poluare staționare din mun. Bălți de la (445 întreprinderi), pe perioada anului 2019 constituie 1 363,954 tone/an. Circa 90% din acestea dispun de 1 573 surse orientate și 2 440 surse neorientate de poluare. Unitățile economice dispun de 162 instalații de epurare (captare).

În ultimii ani, ca urmare a trecerii de la combustibilul lichid la cel gazos, cantitatea emisiilor toxice în atmosferă este în scădere. În același timp, s-a mărit numărul agenților economici mici, activitatea cărora este slab monitorizată.

În rezultatul misiunilor de control efectuate la întreprinderile mari arată depășirea concentrației maxime admisibile (CMA) pentru principalele substanțe (pentru oxid de carbon, dioxid de azot, dioxid de sulf și praf), ceea ce indică faptul că întreprinderile lucrează cu echipamente învechite, cu curătare insuficientă.

Cu toate acestea, în ultimii ani se înregistrează o îmbunătățire a calității atmosferei din municipiu și se datorează programelor de retehnologizare și modernizare a unor industrii, care duc la înlocuirea echipamentelor învechite și echipamentelor de curățare a prafului cu echipamente moderne cu o eficientă ridicată.

În prezent, cea mai urgentă problemă este descărcarea părții centrale a orașului, cu retragerea completă a transportului de tranzit și organizarea de legături suplimentare între entitățile de planificare individuale.

Întrucât clădirile rezidențiale de pe majoritatea străzilor sunt aproape de carosabil, drumurile afectează calitatea de trai a populației din aceste zone.

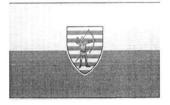
În municipiu sunt întreprinse măsuri de evacuare a deșeurilor menagere, dar care nu sunt suficiente pentru a putea asigura o salubrizare adiacentă a orașului. O problemă acută rămîne a fi asigurarea municipiului cu loc specializat de depozitare a deșeurilor.

3.1.3 Elementele de Brand ale municipiului

Simbolica municipiului. Drapelul prezintă o pînză dreptunghiulară dungată în alb și albastru, purtînd în mijloc un scut peste care broșează un arcaș.

Elementul principal al stemei – scutul dungat de 12 piese de argint și albastru, simbolizează prin procedeul armelor grăitoare denumirea orașului,

care reprezintă "întindere de apă stătătoare, de obicei nu prea adîncă, avînd o vegetație și o faună acvatică specifică".

Culoarea argintului simbolizează smalţul apei, iar albastrul, culoarea cerului-reflectat în oglinda apei. Pe scut apare imaginea arcaşului îmbrăcat în straie şi armura arcaşului din armata moldovenească din timpul lui Ştefan cel Mare (straie roşii, armura de aur).

Asupra scutului – Coroana murală de argint cu șapte turnuri, care semnifică statutul de municipiu vechi pe care îl are orașul Bălți.

Numărul turnurilor demonstrează importanța localității. În Moldova, pe lingă Bălți, dreptul de a folosi ca element coroana cu 7 turnuri în stemă, o au doar Chișinăul și Tiraspolul. În emblema altor orașe se pot număra doar trei sau cinci capete de turn. Suportul stemei îl constituie doi cai de argint afrontați. Sub scut- panglica cu deviza în limba latină «CEDANT

ARMA TOGAE» ("Armele să cedeze locul togii"). Atît drapelul, cît și stema municipiului a fost aprobată de către Consiliul municipal Bălți pe data de 7 aprilie 2006.

Printre principalele elemente economice de brand ale municipiului Bălți pot fi menționate următoarele:

"Basarabia Nord" S.A., fondată în anul 1944, este o întreprindere de prelucrare a cărnii și producerea a peste 200 de varietăți de produse și unul dintre cei mai mari producători de mezeluri din Republica Moldova.

"Barza Albă" S.A., fondată în anul 1944, este una din cele mai mari companii producătoare de divin și brandy din Republica Moldova și a devenit întruchiparea unor tradiții vinicole bogate a Republicii Moldova.

"Incomlac" S.A., fondată în anul 1958, este una dintre cele mai mari întreprinderi din industria produselor lactate din Republica Moldova, care oferă peste 100 sortimente de produse lactate fabricate.

"Floarea soarelui" S.A., fondată în anul 1922, este cel mai mare productor al uleiului vegetal din Republica Moldova. Circa 80 % din producția întreprinderii este exportată în circa 25 de țări ale lumii.

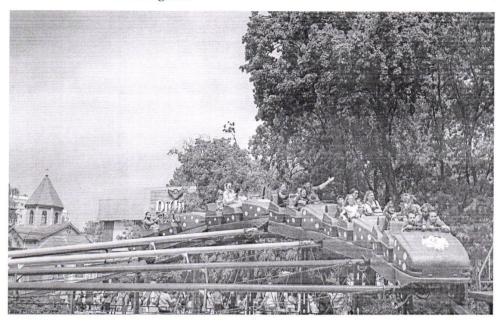

"Knauf-gips" SRL, fondată în anul 1957, este o întreprindere moldo-germană specializată în producerea de beton, cărămizi, materiale cu umplutură poroase, amestecuri pentru tencuială uscată și pe bază de ghips, plăci de ipsos.

"Beermaster" S.A. fondată în anul 1906, este o întreprindere moldo-cehă specializată producerea de bere și băuturi răcoritoare. În procesul de producere se folosesc ingrediente și materie primă aduse din Germania și Cehia.

3.2 Profilul social-demografic

3.2.1 Repere demografice

Conform datelor statistice, numărul populației stabile al municipiului Bălți, la situația din 01.01.2020, constituie 151,8 mii persoane, ceea ce reprezintă 15,58 % din numărul populației la nivel regional și 4,28% din numărul populației la nivel de țară.

Repartizarea populației pentru fiecare localitate arată în felul următor:

Populația prezentă la 01.01.2021 – mun. Bălți 121 656 persoane

- satul Elizaveta 3 326 persoane

- satul Sadovoe 1 312 persoane

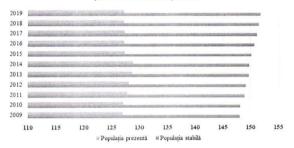
Analiza comparativă a populației stabile și a celei prezente arată o diferență dintre cei doi indicatori - de circa 19,3% pentru anul 2020, astfel încît:

Populația stabilă la 01.01.2020 – mun. Bălți -151,8 mii persoane

– orașul Bălți -146,9 mii persoane

– satele Elizaveta și Sadovoe - 4,9 mii persoane

Dinamica numărului populației stabile și prezente pe anii 2009-2019, mii persoane

Distribuția în profil teritorial evidențiază o concentrare a numărului de locuitori în mediul urban 96,7%, și 3,3% în mediul rural.

Reperele demografice ale evoluției la nivelul mun. Bălți reprezintă elemente de interes major pentru definirea obiectivelor strategice și a planurilor de acțiune pe termen mediu și lung. Astfel, trendul de evoluție al principalilor indicatori demografici din localitate sînt următorii:

Trendul de evoluție a principalilor indicatori demografici

Perioada	Populația la	Născuti	ăsouti	Decedați
renoada	început de an	Nascuți	Total	inclusiv copii până la 1 an
2014	149784	1462	1325	13
2015	150242	1449	1353	11
2016	150739	1472	1290	15
2017	151249	1273	1322	16
2018	151507	1271	1257	9
2019	151791	1178	1278	7
2020	151800	1108	1483	7

(sursa: primăria mun. Bălți)

Analiza datelor ne arată că în mun. Bălți tendințele demografice sunt pozitive, în ultimii 5 ani numărul populației localității este într-o ușoară creștere, cu circa 2,3%, ceea ce constituie aproximativ 2000 persoane. Numărul nou-născuților denotă descreștere cu circa 354 copii, comparativ cu anul 2014, ceea ce reprezintă cca 20%. Numărul decedaților este într-o ușoară creștere. Sporul natural este negativ, astfel încât în 2020 numarul celor născuți este de 1108, pe cînd al celor decedați este de 1483.

În municipiul Bălți se constată o situație relativ favorabilă a structurii populației după principalele grupe de vârstă, populației în vârsta aptă de muncă revenindu-i cca 65,9% din populația totală, în timp ce populația sub vârsta aptă de muncă este reprezentată de o cotă moderat deficitară - de cca 14,8%, cea care a depășit vârsta aptă de muncă fiind puțin excedentară, deținând o pondere de cca 19,3%.

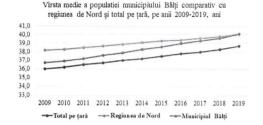
Situația respectivă scoate în evidență capacitatea înaltă de reproducere a populației și potentialul înalt de muncă și resursele de completare ale acestuia.

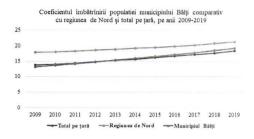
Structura populației mun. Bălți pe grupe de vărstă pe anul 2019

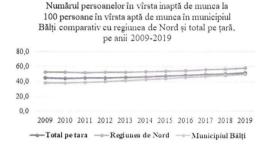
Aspectele favorabile cu privire la capacitatea de reproducere a populației municipiului se constată și la disparitățile existente dintre sexe, unde din numărul total al persoanelor stabile, 45,9% reprezintă bărbați și 54,1 % femei.

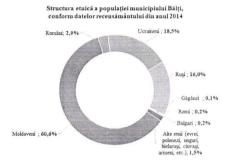
Vîrsta medie a populației din mun. Bălți constituie 40,1 ani, în timp ce iar la nivel de țară este de 38,7 ani.

Coeficientul de îmbătrînire a populației municipiului în anul 2019 a constituit 19,2%, în timp ce la nivel de regiune reprezintă 21,2%, iar la nivel de țară este de 18,4%. Pragul limită de îmbătrânire demografică se consideră nivelul de 12%. Atît la nivel de municipiu, cît și la nivel de regiune și țară coeficientul de îmbătrînire este peste limita stabilită, și este în permanentă creștere ceea ce denotă cu regret că predomină un proces de îmbătrînire demografică.

3.2.2 Capitalul uman

La 31.12.2019, numărul salariaților angajați în sectoarele economice ale municipiului a constituit 37 212 persoane.

Numărul populației ocupate formal (la început de an)

Anul	2015	2016	2017	2018	2019
Populația economic activă	100927	100217	99388	98729	100008
Populația inactivă	49315	50522	51861	52778	51783
Populația ocupată în economie	42590	42000	47370	49507	48606

(sursa: primăria mun. Bălți)

Analiza datelor oferite de Primăria mun. Bălți ne arată că numărul populației economic active este într-o ușoară descreștere, cca 1% comparativ cu anul 2015. În același timp numărul populației inactive este în creștere cu cca 2468 persoane, ceea ce reprezintă o creștere cu cca 5,5 % comparativ cu anul 2015.

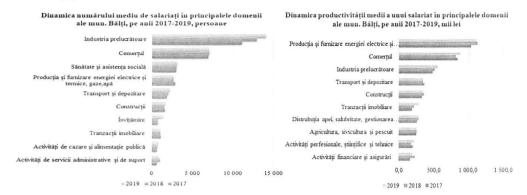
Numărul populației ocupate în economie este de asemenea în creștere cu cca 6016 persoane comparativ cu anul 2015, ceea ce corespunde creșterii de aproximativ 14 %.

Cîştigul salarial mediu lunar al unui angajat în mun. Bălți pe anul 2019 a constituit 7 188,9 lei. Comparativ, salariul mediu lunar al unui angajat în municipiu este mai mic cu 2,3 % decît salariul mediu lunar pe țară, și mai mare cu 21,7% decît salariul mediu lunar pe regiune.

Sectoarele economice cu cel mai mare număr al populației angajate sunt industria prelucrătoare și sfera comerț.

Pe anii 2017-2019, numărul salariaților angajați în sectoarele economice și cîștigul salarial mediu lunar al unui angajat, au fost în creștere cu 14,5 %, și respectiv 28,1 %.

Dinamica numărului mediu de salariați și productivitatea medie a unui salariat în economia mun. Bălți pe anii 2017-2019 este următoarea:

Numărul șomerilor înregistrați la Agenția Națională a Forței de Muncă în 2020 a fost de 1686 persoane, aceasta reprezintă cca 2% din nr total al populației apte de muncă. În ultimii cinci ani, numărul șomerilor înregistrați a variat între 2084 și 796, în 2020 acesta fiind în creștere cu 890 de persoane comparativ cu 2019, dar în scădere comparativ cu perioada 2015-2018.

Anul:	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total Înregistrați:	2084	2087	1777	1022	796	1686
Bărbați	1062	1020	966	539	416	839
Femei	1022	1067	811	483	380	847
Angajaţi:	807 (F-457)	867 (F-486)	832 (F-375)	274 (F-116)	125 (F-36)	172 (F-61)
Vîrsta: 16-24 ani	415 (F-229)	376 (F-205)	353 (F-146)	136 (F-72)	71 (F-39)	147 (F-64)
25-29 ani	332 F-178)	303 (F-172)	241(F-130)	131 (F-740	84 (F-47)	186 (F-110)
30-49 ani	936 (F-473)	979 (F-532)	870 (F-430)	527 (F-260)	433 (F-212)	914 (F-472)
50-65 ani	401 (F-142)	429 (F-158)	313 (F-105)	228 (F-77)	208 (F-82)	439 (F-201)
Motivele: demisia	1203(F-539)	1117 (F-502)	1092(F-488	695 (F-330)	406 (F-190)	27 (F-14)
concediate	106 (F-49)	137 (F-96)	60 (F-33)	47 (F-27)	22 (F-12)	31 (F-19)
contract de muncă	114 (F-114)	95 (F-51)	107 (F-42)	60 (F-18)	215 (F-106)	1353 9F-672)
Studii: primare	23 (F-13)	29 (F-13)	51 (F-28)	38 (F-19)	26 (F-16)	28 (F-12)
gimnaziale	366 (F-200)	468 (F214)	478 (F-204)	252 (F-102)	208 (F-81)	498 (F-230)
liceale	591 (F-259)	618 (F-329)	517 (F-232)	196 (F-83)	138 (F-52)	321 (F-152)
profesionale	595 (F-243)	469 (F-174)	373 (F-134)	251 (F-97)	200 (F-85)	387 (F-188)
colegiale	192 (F-97)	170 (F-92)	133 (F-67)	93 (F-53)	63 (F-32)	151 (F-84)
superioare	317 (F-210)	333 (F-245)	225 (F-146)	192 (F-129)	161 (F-114)	301 (F-181)
Ajutor de șomaj:	71 (F-36) 1480 lei	174 (F-103) 1785 lei	115 (F-68) 1686 lei	46 (F-25) 3550 lei	79 (F-51) 2214 lei	361 (F-204) 1880 lei

3.3 Profilul economic

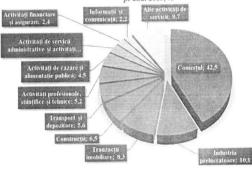
3.3.1 Mediul de afaceri

Municipiul Bălţi, ca al doilea oraș după mărime și importanţă din RM, reprezintă și un adevărat pol de creștere la nivel regional.

Activitatea antreprenorială este intensă, iar mediul economic este înalt diversificat.

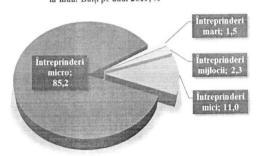
La situația din 2019, sunt înregistrați 6 806 agenți economici, iar după mărime evidențiază o pondere de 98,5% a ÎMM-urilor și 1,5% a întreprinderilor mari.

Structura întreprinderilor în mun. Bălți după tipul de activitate pe anul 2019, %

către întreprinderile din sectorul ÎMM-urilor.

Structura întreprinderilor după mărime în mun. Bălți pe anul 2019, %

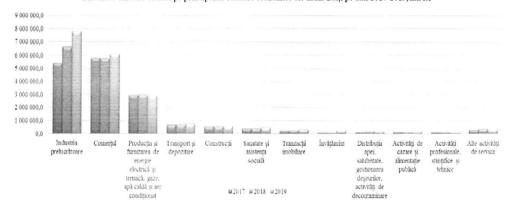
În municipiul Bălți își desfășoară activitatea 38,6% din numărul total de întreprinderi la nivel de regiune și 4,7% la nivel de țară.

Partea preponderentă a întreprinderilor sunt în *sfera de comerț* și *industria prelucrătoare*.

Circa 66,7% din cifra de afaceri medie înregistrată pe anii 2017-2019, este generată de către întreprinderile mari și doar 33,3% de

Sectoarele economice cu cele mai mari cifre de afaceri sunt: industria prelucratoare, comerțul și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat.

Dinamica cifrei de afaceri pe principalele sectoare economice ale mun. Bălți pe anii 2017-2019, mii lei

3.3.2 Industria

Sectorul industrial este sectorul prioritar al economiei locale, potențialul căruia este asigurat de o serie de întreprinderi de talie națională și mondială, și activitatea PI "Răut" și ZEL "Bălți". Circa 85,0% din volumul total al producției industriale fabricate în mun. Bălți, constituie:

- Producția industriei alimentare;
- Fabricarea echipamentelor electrice;
- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte;
- Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat.

Cele mai mari întreprinderi industriale din municipiu sunt următoarele:

- 1. ÎCS "Dra Draexlmaier Automotive" SRL
- 2. ÎCS "GG Cables Wires EE" SRL
- 3. "Incomlac" SA
- 4. "Floarea Soarelui" SA
- 5. ÎCS ,, Maxmanserv'' SRL
- 6. ÎCS ,, Knauf-Gips'' SRL
- 7. ÎCS ,,Excel Manufacturing' 'SRL
- 8. "Combinatul de Pîine din Bălți" SA
- 9. "Barza Albă" S.A.
- 10. "Beermaster Brewery" SRL
- 11. "Moldagrotehnica" S.A.
- 12. "Basarabia-Nord" S.A.

Volumul producției industriale în mun. Bălți pe anii 2015-2019

N d/o	Denumirea indicatorilor	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Volumul producției fabricate, mil. lei	4912,0	5678,5	5757,0	6916,9	7727,6

Printre principalele probleme cu care se confruntă întreprinderile în ultimii ani pot fi menționate următoarele:

- grad înalt de uzură morală și fizică a utilajului din întreprinderile industriale;
- diversificare redusă a piețelor de desfacere a producției industriale autohtone;

- dezvoltare insuficientă a serviciilor de consultanță și informaționale a activității de antreprenoriat în ramura industriei;
- nivelul redus de inovare și transfer tehnologic
- costul înalt al creditelor și împrumuturilor;
- lipsa unui program de promovare și susținere a producției autohtone
- diminuarea cererii la produse și servicii;
- restrîngerea activității economice;
- disponibilizarea salariatilor;
- apariția cheltuielilor și costurilor suplimentare;
- lipsa materiei prime şi/sau perturbaţii în lanţul logistic;
- întîrzieri la plata furnizorilor și dificultăți în executarea obligațiilor de plată;
- reorganizarea și schimbarea vectorului de dezvoltare al întreprinderii;
- lipsa contractelor comerciale pe termen mediu și lung și asigurarea durabilității afacerii;
- înghețarea sau amînarea planurilor investiționale.

3.3.3 Comertul

Municipiul Bălți reprezintă principală piața de desfacere a regiunii de nord, datorită concentrației înalte a numărului populației în teritoriu și infrastructuri comerciale relativ dezvoltate în comparație cu alte localități.

Rețeaua comercială și de prestări servicii constituie 7 096 de unități comerciale, din care, 3 639 cu titlul de persoană juridică, inclusiv: 2 975 – în sfera comerțului cu ridicata și cu amănuntul; 426 – în sfera de cazare și alimentație publică; 238 – în sfera de prestare a serviciilor.

Pe teritoriul municipiului activează autorizat 10 piețe comerciale, inclusiv: 6 piețe mixte; 2 piețe de mărfuri second-hand; o piață de mărfuri nealimentare; o piață de produse agroalimentare.

Ponderea principalelor sectoare din volumul total al exportului este următoarea:

- Fabricarea echipamentelor electrice 36,0%;
- Producția de piese și accesorii pentru autovehicule 34,6%;
- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte 13,3%;
- Industria alimentară 6,1% etc.

Indicatorii ce caracterizează dezvoltarea sferei comerțului din municipiu

Indicatorii	2017	2018	2019
Cifra de afaceri, mil. lei	5 809 277,8	5 769 394,8	6 100 312,8
Numărul de întreprinderii, unități	1 151	1 168	1 157
Numărul de salariați, persoane	6 933	7 048	6 976

Conform datelor Biroului Național de Statistică

Volumul vînzărilor agenților economci prestatori de servicii din municipiu

Indicatorii	2017	2018	2019
Cifra de afaceri, mil. lei	4 717 157,8	4 966 079,9	5 319 373,2
Numărul de întreprinderii, unități	968	1 008	1 075
Numărul de salariați, persoane	12 459	13 251	14 080

Calculaț în baza datelor Biroului Național de Statistică

Principalele probleme, cu care se confruntă întreprinderile comerciale și prestatoare de servcii în ultimii ani sunt următoarele:

- costul înalt al arendei spaților comerciale;
- concurența neloială;
- imperfecțiunea cadrului normativ și instituțional;
- comerțul ilicit;

- non-competitivitatea produselor plasate pe piaţa internă de consum;
- deficitul de cadre calificate antrenate în activitățile din comert;
- lipsa sistemului informațional în comerţ, care ar permite monitorizarea activităților în domeniu:
- nivelul insuficient de pregătire profesională a personalului încadrat în unitățile de comert;
- volumul insuficient de mărfuri autohtone pentru piața internă de consum.

Informatia privind cifra de afaceri a întreprinderilor din mun. Bălti pe anii 2017-2019, mii lei

Denumirea	2017	2018	2019
Total	16 551 832,8	18 020 16,0	19 896 773,3
Industria prelucrătoare	5 391 766,0	6 643 283,8	7 803 128,5
Comerț cu ridicate și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	5 809 277,8	5 769 394,8	6 100 312,8
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2 931 538,3	2 978 282,3	2 941 345,6
Transport și depozitare	666 312,1	691 704,6	773 687,1
Construcții	535 013,3	533 039,6	572 190,8
Sănătate și asistență socială	378 535,1	384 361,1	453 633,9
Tranzacții imobiliare	208 927,0	232 961,3	303 772,0
Învățămînt	69 077,8	71 450,8	214 825,1
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	97 476,1	159 772,2	169 563,6
Hoteluri și restaurante (activități de cazare și alimentație publică)	106 349,0	118 480,6	137 885,1
Activități profesionale, științifice și tehnice	96 701,0	92 643,7	102 470,0
Agricultura, silvicultura și pescuitul	95 912,4	105 352,8	99 113,4
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	74 409,0	113 501,8	86 871,5
Informații și comunicații	29 206,1	38 279,4	52 815,6
Intermedieri financiare și asigurări (activități financiare și asigurări)	38 528,6	55 377,6	51 302,0
Alte activități de servicii	13 535,4	21 672,2	22 635,4
Activități culturale și de agreement (Arta, Activități de recreere și de agreement)	6 562,1	7 592,2	8 566,4
Industria extractivă	2 705,6	3 365,1	2 654,7

(conform datelor Direcției pentru statistică Bălți)

Sectoarele cu dinamică pozitivă, pot fi menționate următoarele:

- Industria prelucrătoare;
- Comerțul cu ridicata și cu amănuntul;
- Transport și depozitare;
- Tranzacții imobiliare;
- Sănătate și asistență socială;
- Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare;
- Hoteluri și restaurante (activități de cazare și alimentație publică);
- Informații și comunicații.

În contextul efectelor negative ale pandemiei Covid-19, pot fi menționate următoarele:

Activitățile de comerț, cazare, alimentație publică și transport au fost primele sectoare ale municipiului lovite dur de criza provocată de noul virus. Unda de șoc a fost resimțită și în alte domenii ale economiei precum industria prelucrătoare, domeniul construcțiilor și serviciile publice.

Dat fiind daptul că cu excepția comerțului en-gros și a comerțului cu amînuntul a produselor

alimentare, a produselor farmaciutice și a produselor petroliere, a fost sistată activitatea tuturor unităților comerciale pe perioada stării de urgențe, sfera comerțului din municipiu a fost una din celele mai afectate domenii ale economiei locale.

- ➤ În prezent foarte multe întreprinderi din diferite domenii ale economiei sunt în situație de criză și este probabil că multe dintre ele nu vor rezista și vor falimenta. Cele mai vulnerabile în acest sens sunt întreprinderile din sfera comerțului și industria prelucrătoare care constituie 42,8% și respectiv 9,7% din întreprinderile sectorului ÎMM-urilor al municipiului. Pentru unele din ele pandemia deja s-a dovedit a fi fatală.
- ➤ În rezultat, pandemia Covid-19 lovește puternic asupa competivității și atractivității mediului de afaceri local, care riscă să ducă la o stagnare economică profundă în următorii ani.

În contextul actualei conjuncturii economice care se conturează la nivel mondial, se impune necesesitatea alinierii mediului de afaceri local la noile cerințe ale pieții și necesitatea accelerării transferului tehnlogic în eficientizarea proceselor de formare a costului serviciilor și bunurilor fabricare pentru asigurarea unui mediu economic durabil și consolidat.

Respectiv, sectoare economice noi, care nu erau importante pentru economia locală înainte de epidemie și au devenit potențiali poli de creștere în situația post-COVID-19, sunt:

- Activități de servicii în tehnologia informației;
- Activități de outsourcing, inclusiv în prestarea serviciilor publice municipale;
- Activități de preparare și distribuire a produselor în regim catering;
- Activități de transport și logistică.

3.3.4 Exportul

Volumul de export al companiilor din teritoriu a constituit 7,6 mlrd. lei și a fost asigurat de 82 agenți economici.

Principalele piețe de export sunt: România, Cehia, Italia, Rusia și Elveția.

Circa 90,0% din volumul total al producției industriale exportate de către întreprinderile din mun. Bălti, constituie:

- Fabricarea echipamentelor electrice;
- Producția de piese și accesorii pentru autovehicule;
- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte;
- Industria alimentară.

Volumul total al productiei industriale exportate a mun. Bălți în anii 2015-2019

N d/o	Denumirea indicatorilor	2015	2016	2017	2018	2019
1	Volumul total al producției industriale exportate, mil. lei	1 838,3	2 385,6	2 416,6	3 239,1	3 659,5
2	Ritmul de creștere, %	119,5	129,8	101,3	134,0	113,0

Reieșind din cifrele menționate, putem face concluzia că în perioada anilor 2015-2019 volumul total al producției industriale exportate de către întreprinderile din mun. Bălți a fost întro creștere continuă.

3.3.5 Sectorul economic în formarea bugetului local

Conform datelor din anul 2019, printre cei mai mari contribuabili la formarea bugetul local sunt de regulă întreprinderile cu un contingent mare de salariați, și anume cele din sfera:

- producere a cablajelor electrice pentru industria automotive,
- furnizare a energiei electrice și termice și gazului natural,

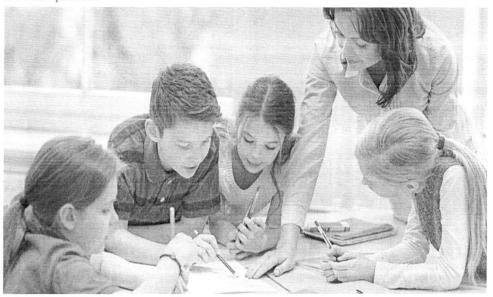
- producere a produselor lactate,
- producerea uleiului vegetal,
- producerea materialelor de construcții;
- fabricarea articolelor de îmbrăcăminte.

Top 10 exportatori ai mun. Bălți în anul 2019 (2018) Tabelul 2.						
2019 (2018)	Denumirea întreprinderii Genul de activitate					
1(1)	ÎCS "Dra Draexlmaier Automotive" SRL	Producerea cablajelor electrice pentru industria automotive				
2(2)	ÎCS "GG Cables & Wires EE" SRL	Producerea cablajelor electrice pentru indu	stria automotive			
3 (5)	"Floarea Soarelui" SA	Producerea uleiului vegetal				
4(>20)	ÎM "Electromanufacturing" SRL	Producerea componentelor electronice				
5(3)	ÎCS "Maxmanserv" SRL	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte				
6 (15)	ÎCS "Cb-Tex" SRL	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte				
7 (>20)	"Qualit Hub" SRL	Producerea articolelor din piele pentru ind	ustria automotive			
8 (>20)	ÎCS "Excel Manufacturing" SRL	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte				
9 (4)	ÎCS "Knauf-Gips" SRL	Producerea materialelor de construcții				
10(7)	"Anvar-Com" SRL	Achiziționarea și vînzarea producției agricole				

Top 10 Cei mai mari contribuabili la bugetul local în anul 2019 (2018)						
2019 (2018)	Denumirea întreprinderii	Genul de activitate				
1(1)	ÎCS "Dra Draexlmaier Automotive" SRL	Producerea cablajelor electrice pentru industria automotive				
2(2)	ÎCS "GG Cables & Wires EE" SRL	Producerea cablajelor electrice pentru industria automotive				
3	"Red-Nord Bălți" SA	Distribuția Energiei Electrice				
4	"Incomlac" SA	Fabricarea produselor lactate și a brînzeturilor				
5	"Cet-Nord" SA	Producția energiei termice de centralele termice				
6	"Floarea Soarelui" SA	Producerea uleiurilor vegetale de calitate, șrotului, nutrețurilor pentru animale, păsări și pești.				
7	"Bălţi-Gaz SRL"	Distribuția combustibilului gazos prin conducte				
8	ÎCS "Maxmansery" SRL	Fabricarea de articole de lenjerie de corp				
9	ÎCS "Knauf-Gips" SRL	Fabricarea varului și ipsosului				
10	ÎS "Moldelectrica"	Transportul energiei electrice				

3.4 Servicii sociale

3.4.1 Învățămîntul

Municipiul Bălți este cel mai important centru educațional din nordul Republicii Moldova, cu un potențial uman și intelectual sporit, deținând locul II în topul republican.

În municipiu activează o insțituție de învățământ superior - Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți cu 4000 studenți, mai multe instituții medii de specialitate și profesional-vocaționale.

Acestea pot servi ca o bază excelentă pentru dezvoltarea resurselor umane, cu impact asupra dezvoltării economice a întregii RD Nord, nu doar asupra municipiului.

Sistemul de învățământ general din municipiu este structurat pe câteva nivele: preșcolar, primar, gimnazial, liceal si superior.

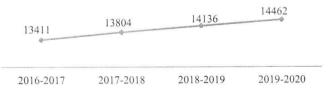
Rețeaua instituțiilor de învățământ, din subordinea DITS cuprinde 35 instituții de învățământ preșcolare, 12 licee teoretice, 10 gimnazii, 2 școli primare. Dintre ele:

- cu predare în l. rusă 8 IET, 8 gimnazii, 7 licee și 1 scoală primară;
- cu predare în l. română 9 IET, 2 gimnazii, 5 licee și 1 scoală primară;
- cu predare mixtă 18 IET și 1 gimnaziu.

Numărul copiilor și elevilor din învățământul general constituie 21 118 elevi, dintre care, cei mai mulți sunt înregistrați în învățământul preșcolar – 7 016 copii în 265 grupe și învățământul gimnazial – 6 399 elevi în 249 clase.

În ultimii ani se constată o dinamică pozitivă a numărului de elevi în instituțiile de învățământ din municipiu, determinată de creșterea numărului elevilor în toate treptele de învățământ (primar, gimnazial și liceal).

Dinamica numărului total de elevi în instituțiile de învățământ din mun. Bălți pe anii 2016-2020

Instituțiile de învățământ din municipiu sunt asigurate cu 1 462 cadre didactice, dintre care, în învătământul preșcolar - 489 cadre didactice, în învățământul primar, gimnazial și liceal - 860 cadre didactice, învătământul extrascolar - 113 cadre didactice.

Educația școlară este completată și continuată de educația extracuriculară, care se realizează în 15 instituții de învățământ extrașcolar, care asigură accesul la servicii educaționale pentru 4 611 copii și elevi.

Dinamica numărului de elevi pe trepte de învătământ

■ Primar ■ Gimnazial ■ Liceal

Un rol deosebit în pregătirea cadrelor calificate pentru satisfacerea pieței de muncă regionale îi revine învățământului secundar profesional. Rețeaua unităților municipale din învățământul secundar profesional este formată din 4 școli profesionale.

În municipiu își mai desfășoară activitatea 6 colegii, 1 centru de excelentă.

Colegiile reprezintă o treaptă intermediară între învățământul secundar profesional și cel superior. În domeniul învățământului mediu de specialitate funcționează 6 colegii :

- 3 cu profil tehnologic (Colegiul Politehnic, Colegiul Tehnic Feroviar, Colegiul de Industrie Ușoară din Bălți);
- 2 cu profil pedagogic (Colegiul Pedagogic "Ion Creangă";
- 1 cu profil medical: (Colegiul de Medicină).

La Bălți își desfășoară activitatea o instituție de învățământ superior: Universitatea de Stat Alecu Russo.

Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți (USARB) este o instituție publică de învățământ superior, fondată în anul 1945, înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice în data de 24.01.2007, încadrată armonios în structura sistemului de învățământ superior din Republica Moldova, cu o istorie bogată, tradiții și experiență, care își asumă rolul de promotor al excelenței științifice, educaționale și culturale în societate.

Din anul înființării și până în prezent Universitatea și-a diversificat oferta academică, dezvoltând programe educationale la trei cicluri de studii: licență, masterat, doctorat, dar și o gamă diversă de programe de formare profesională continuă/învățare pe tot parcursul vieții. USARB își asumă misiunea generală de furnizare a educației și cercetării științifice avansate, pentru a răspunde cerințelor actuale ale societății.

Principala preocupare o reprezintă pregătirea specialiștilor capabili să se integreze rapid pe piața muncii, să fie competitivi într-un mediu concurențial, prin capacitatea lor de a se adapta schimbărilor și inovației.

Programele de studii ale USARB sunt acreditate de agenții naționale și internaționale, instituția fiind acreditată și în calitate de organizație din sfera științei și inovării cu toate drepturile aferente pentru a realiza activități de cercetare, inovare și transfer tehnologic la șase profiluri de cercetare, deținănd calificativul "Organizație competitivă pe plan internațional".

Stabilirea prioritătilor de internaționalizare a urmărit, în proces de evoluție instituțională, promovarea dialogului intercultural și armonizarea standardelor educaționale și științifice cu cele ale universităților cu experiențe inovative, aderarea la programe europene de schimb academic, participarea în proiecte internaționale. Campusul universitar este constituit într-o manieră compactă (blocuri de studii, cămine, servicii) în centrul municipiului Bălți. https://usarb.md/

3.4.2 Activități sportive

Baza materială a rețelei de învățămînt este formată din: clase specializate pe ramuri sportive, săli specializate (tenis de masă, handbal, tir, haltere, sambo, box, gimnastica aerobică), terenuri sportive, edificii sportive, etc.

Pentru popularizarea mișcării active și a modului sănătos de viață se întreprind următoarele măsuri: sunt desfășurate competiții spotive municipale de către școlile sportive, activități sportive de masă de către Secția Tineret și Sport, Cupe și Campionate la ramuri sportive în colaborare cu Federațiile de profil și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al RM.

Numărul de elevi înscriși în secțiile sportive ale instituțiilor de învățămînt (în dinamică 2016-2020)

1.00 00	= 0	/			
Instituția	2016	2017	2018	2019	2020
Total	1966	1861	1956	2038	1954
Școala Sportivă Specializată "B. Petuhov"	499	436	497	448	476
Școala Sportivă Specializată de Fotbal	449	449	427	504	450
Școala Sportivă Specializată nr. 2	349	326	337	357	333
Școala Sportivă Specializată nr. 1	468	457	470	481	487
Școala Sportivă Specializată pentru Copii și Juniori de Rezerv Olimpic	201	193	225	248	208

(sursa primăria mun. Bălți)

Evoluția numărului de elevi înmatriculați la Școlile Sportive din municipiu (în dinamică 2017-2020)

	(in ainami	ica 2017-2020	)	
Disciplina	2017	2018	2019	2020
Total	1861	1956	2038	1954
Fotbal	449	427	504	450
Volei	46	50	46	50
Baschet	70	56	86	92
Handbal	120	134	114	122
Gimnastica aerobică	44	48	53	63
Orientare sportivă	38	42	49	46
Tenis de masă	102	108	92	75
Tir	37	32	32	39
Sambo	60	87	76	86
Judo	56	59	70	57
Box	177	194	167	196
Kickboxing	30	28	28	28
Haltere	113	129	107	109
Dame	54	28	28	29
Şah	212	248	220	218
Atletism	60	61	81	86
Înot	149	164	180	154
Caiac-canoe	44	61	68	54

(sursa primăria mun. Bălți)

Primăria mun. Bălți susține inițiativele administrației școlilor sportive în vederea îmbunătățirii bazei tehnico-materiale, participării la competițiile internaționale a sportivilor de performanță.

Problemele cu care se confruntă sectorul respectiv putem puncta: lipsa bazelor sportive penru toate ramurile sportive cultivate, lipsa unui centru sportiv multifuncțional bine dotat pentru desfășurarea competițiilor de nivel înalt, lipsa unor servicii de tip hotelier pentru cazarea sportivilov străini care participă la competițiile sportive organizate pe teritoriul mun. Bălți, insuficienta resurselor financiare pentru îmbunătățirea graduală a nivelului de pregătire a spotivilor bălțeni.

3.4.3 Cultura

În mun. Bălți funcționează 14 instituții cu profil cultural, cu un număr total de 332 angajați, care anual organizează și desfășoară circa 1000 - 1500 de activități culturale.

Numărul unităților cultural-artistice din municipiul Bălți

Tipuri	Unități
Case și cămine de cultură	Urbane 6, rurale 2
Biblioteci publice	Urbană 1, rurale 2 (bibliotecilor rurale se acordă ajutorul metodologie)
Școli de artă, de muzică și de artă plastică	3
Muzee	2 (1 muzeu, 1 pinacotecă)

O atenție deosebită se acordă tinerei generații. În Casele și Căminele de Cultură activează în total 102 formații artistice de amatori, în care participă 2037 de persoane, din total 30 formații artistice cu titlul onorific "model", în care participă 573 de persoane.

Printre reuşitele formațiilor artistice cu titlul onorific "model" se numără: participarea și obținerea diplomelor de grade Grand-prix, I, II, III la festivaluri, concursuri internaționale, naționale, municipale, participarea la emisiuni tv și radio dedicate sărbătirolor naționale, ateliere, flash-moburi și altele activități culturale, inclusiv cultural-masive.

În cele 3 instituții de învățământ artistic extrașcolar în total își fac studiile 997 de copii și activează 99 de profesori.

Denumirea instituției	Nr. de participanți	Probleme, necesități	Persoane emerite - discipoli ai școlii
Școala de Muzică "George Enescu"	Profesori: 35 Elevi: 313	Reparea capitală a acoperișului Termoizolarea clădirii Lipsa pianului de concert	- Marcel Ştefănet, conducătorul formației "Fluieraș"; - Elena Lagutina, profesor la școala de muzică de pe lângă Conservatorul din Moscova; - Andronic Daria, studentă la Conservatorul din București, interpretă în Orchestra Simfonică Națională TELERADIO MOLDOVA; - Procopciuc Doina-Cezara, compozitor, studentă la Conservatorul din Viena; - Elena Grițco, Consilier Municipal Sorin Malinovschi, student la AMTAP, fondatorul și membrul formațiii "Neut Tana Engephia"
Școala de Arte Plastice pentru Copii	Profesori: 19 Elevi: 379	 Lipsa de spațiului de studii; Lipsa sălii multifuncționale; Reparația capitală a edificiului; Amenajarea curții; Dotarea atelierelor cu tehnică de calcul (TV, calculatoare PC, laptop-uri, tablete); Dotarea atelierelor cu mulaje, corpuri geometrice, cap de gips, soffit pentru natura statică; Dotarea bibliotecii cu literatură metodică; 	formației "Next Tango Ensemble" 1. Agnesia Odobesco 2. Alexandr Cisleaev 3. Alexandr Reaboşapca 4. Aron Veiţman 5. Dina Lipcovscaia 6. Irina Matcovscaia 7. Iurie Agafonov 8. Laima Goda 9. Leonid Balaclav 10. Leonid Feliţian 11. Matvei Levinzon 12. Nicolaie Ghibalenco 13. Roman Florescu 14. Silvia Casian (Cojocaru) 15. Svetlana Dmitrieva 16. Svetlana Iurina 17. Tatiana Bravina 18. Veaceslav Zaiţev 19. Vladimir Arzamazov şi etc.
Școala de Arte "Ciprian Porumbescu"	Profesori: 41 Elevi: 296	 Reparație în sala de festivități (laminat, reparația scaunilor, prospețirea pereților, lumină). Reparație capitală a băilor la et. 1, et. 2. Îngrădirea teritoriului școlii. Amenajarea teritoriului open air pentru promovarea concertelor în perioada pandemiei (scena, pavaj). Reparație cosmetică a fațadei. 	1. Anatol Ştefăneţ 2. Geta Burlacu 3. Gutman Roma 4. Poghiba lurii 5. Irina Costina 6. Irina Toporeţ 7. Marina Morari 8. Tatiana Bularga 9. Carina Cilingarean 10. Valeriu Tetelea 11. Valeria Morari 12. Gabriela Mariani

Valorile patrimoniului monumental este reprezentat de 67 de monumente, dintre care, 43 de importanță națională și 24 de importanță locală.

Patrimoniul cultural al Muzeului de Istorie și Etnografie din Bălți este în continuă dezvoltare.

Fondul muzeului a ajuns la 35 923 de obiecte istorice și etnografice, completate cu picturi, piese de vestimentație. În anul 2020, muzeul a fost vizitat în număr de 18 652 de vizitatori.

Colecția bibliotecii municipale "E.Coșeriu" Bălți constituie 455 500 de documente, iar numărul total de utilizatori, conform anului 2020, este de 10 547 persoane.

Muncipiul este localitatea unde sunt oameni creatori care păstrează indeletnicirile mesteșugărești transmise din generație în generație. În municipiu sunt înregistrați 49 meșteri populari, iar anual este asigurată participarea la circa 155 tîrguri și expoziții naționale și internaționale.

La nivelul municipiului Bălți se organizează festivaluri naționale, internaționale și municipale:

- Festivalul International de Muzică "Mărțișor",
- Festivalul Republican "Cântecele Speranței, Credinței și Iubirii"
- Festivalul Republican al Etniilor ,, Unitate prin diversitate"
- Festivalul Național de dans popular pentru copii "Cine joacă horele"
- Festivalul-concurs de interpretare instrumentală "George Enescu" (se desfășoară o dată la 5 ani – consacrat dăților aniversare de la nașterea marelui George Enescu)
- Concursul zonal de interpretare instrumentală "Mărgăritar sonor"
- Concurs de dans sportiv "Cupa Primarului" (internațional)
- Expo-târg național "Pasărea din suflet" (meșteșugărit)
- Concurs municipal "Steluţa Bălţiului"

În municipiu activează 14 organizații etnoculturale. Scopul primordial ale acestora este de a păstra, dezvolta și populariza cultura, obiceiurile, tradițiile și identitatea națională a popoarelor care locuiesc pe teritoriul municipiului.

Municipiul Bălți cuprinde reprezentanți ai 50 de naționalități, ce-și aduc aportul la educația estetică, etică și morală a membrilor comunității, la armonizarea relațiilor interetnice, la deschiderea dialogului intercultural. Comunitățile etnice din municipiu în număr de 14 organizații înregistrate își au istoria, tradițiile și meritele sale în diverse domenii de activitate.

Comunitatea Rusă din mun. Bălți a fost înregistrată în anul 1993. Președintele Pavel Buceațchi. Comunitatea numără 2000 de membri, inclusiv 34 colectivi.

Obiectivele principale sunt conservarea şi dezvoltarea identității culturale a poporului rus, a tradițiilor spirituale şi a memoriei istorice, atragerea populației la activități caritabile, desfășurarea activităților culturale și educaționale, educația patriotică și umanistă pe baza ortodoxiei, Limba și cultura rusă. Comunitatea promovează consolidarea prieteniei între etnii. Participă activ în viața culturală a municipiului Bălți, prin organizarea și participare în activitățile culturale la nivel național și municipal, cum ar fi "*Macռеница*", "Zilele scrisului și culturii slave", Festivalul Etniilor "Unitate prin diversitate", Ziua orașului Bălți, organizează anual campanie «*Георгиевская ленточка*», etc.

Comunitatea Ucrainenilor din Moldova "Zapovit-Moștenire", înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 19 decembrie 2003.

La 25 mai 2006, de către Comuniteate a fost deschisă Casa Ucraineană, unde se desfășoară principalele evenimente culturale și educaționale ale organizației: întâlniri cu poeți, scriitori, artiști, concerte, seri literare, sărbători etnografice etc.

Principalele domenii de activitate ale Cominității sunt păstrarea tradițiilor culturale și obiceiurilor ale poporului ucrainean, popularizarea limbii ucrainene, cântecul ucrainean, desfățurarea activitățiilor literare și muzicale, seratelor de creație, concertelor, expozițiilor de artă decorative ale oamenilor de creație - ucrainenilor din Moldova și Ucraina, difuzarea literaturii școlare ucrainene către instituții de învățământ cu studiul limbii ucrainene.

Prioritățile activității - înființarea și dezvoltarea legăturilor cultural-artistice cu organizațiile etnoculturale din Ucraina, cu diaspora ucraineană din Moldova și peste hotare, păstrarea toleranței interetnice în Moldova.

Societatea Culturii Polonezilor "Casa Poloneză" este atestată în municipiu din 1994, înființată cu suportul autorităților poloneze. Președintele societății Ianina Cazac, director Cociurovscaia Victoria.

Principalele obiective sunt: susținerea și dezvoltarea culturii naționale a polonezilor, care locuiesc pe teritoriul RM; promovarea și dezvoltarea relațiilor economice, culturale și de prietenie între cetățenii Republicii Moldova, ai Poloniei și cetățenii altor țări; asigurarea suportului pentru studierea limbii poloneze pentru toți doritorii; popularizarea istoriei poloneze, a științei, culturii, folclorului polonez și altele.

Printre activitățile prioritare care sunt organizate annual de către organizație se numără:

- Olimpiada limbii poloneze în Moldova;
- Concurs de recitare de poezie numit după "Adam Mitskevich";
- Participarea active la Festivalul "Primăvara Poloneză", mun. Chişinău și Festivalul etnocultural "Unitate prin diversitate" etc.

Asociația Organizațiilor Evreiești "Societatea Evreiească", în anul 1989 a fost înființată ca Societate a culturii evreiești a orașului Bălți, iar în anul 1998 reorganizată în Asociația Organizațiilor Evreiești "Societatea Evreiească". Președinte Igor Golberg.

Centrul Evreiesc de Binefacere "Hăsăd Iaacov". Fondat în 1999. Anual Centrul Evreiesc de Binefacere "Hăsăd Iaacov" organizează și desfășoară manifestări culturale, cultural-educaționale și socio-culturale pentru beneficiarii Centrului, inclusiv Pesah-Paștele, Roș a Șana – Anul Nou, Hanuca și altele. Director Polina Raspitina.

Asociația Obștească Comunitatea Ungurilor din Republica Moldova. Președinte Vladimir Ungurean. Promovează cultura, istoria și tradițiile poporului maghiar, organizând flash-moburi, mese rotunde, concerte, orientate spre familiarizarea publicului municipiului Bălți cu bogăția culturii poporului ungar.

Comunitatea Belarusă din mun. Bălți este înregistrată din anul 1998. Prin intermediul acțiunilor culturale comunitatea își promovează în rândurile copiilor și tinerilor diasporei valorile și tradițiile din Belarus. Președinte Veaceslav Zagorțev.

Comunitățile Romilor "Șatro", președinte Aliona Ciurar, și "Baht-Romală", președinte Iacov Harcomici, înregistrate în 2004 contribuie la valorificarea și păstrarea tradițiilor, obiceiurilor și meșteșugurilor poporului rom și se deosebesc prin coloritul național.

Filiala din mun. Bălți a Comunității Ciuvașilor din RM, președinte Tamara Guțu, este cea mai mică comunitate din municipiu după numărul de membri, dar posedă o vastă zestre de obiceiuri și tradiții culturale. Ea a fost constituită în 1994 și bucură privirile de fiecare dată când membrii săi evoluează pe scenă.

Filiala Comunității Bulgare a RM în mun. Bălți, președinte Gherghe Cilic,

Comunitatea Armenească, președinte Eduard Acunt,

Comunitatea Germană din mun. Bălți "Renașterea", președinte Alexandr Jdaneev, ca și reprezentanții altor popoare, contribuie la prosperarea orașului natal – Bălți.

Multitudinea etniilor conlocuitoare este pronunțată în mod deosebit în cadrul diverselor activități cultural-artistice, cum ar fi Ziua Orașului Bălți – Hramul Sf. Nicolaie, Ziua Independenței Republicii Moldova, Sărbătorile de Iarnă, Ziua Portului Popular, Festivalurile "Mărțișor", "Cântecele Speranței, Credinței și Iubirii", și altele. O manifestare de prestigiu, ce are scopul armonizării relațiilor interetnice și păstrării culturii, tradițiilor și obiceiurilor etniilor conlocuitoare din republică, păstrării păcii și înțelegerii între oameni, rămâne a fi Festivalul Republican al Etniilor, ce se organizează anual din 2002 în diverse loclități a țăriia în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 82 din 29 ianuarie 2001.

Activitatea expozițională este asigurată prin intermediul Pinacotecii "Antioh Cantemir" care prevede organizarea evenimentelor culturale de diferite genuri. În anul 2020 au fost organizate și defășurate 24 activități culturale, din care 10 expoziții.

3.4.4 Asistența și protecția socială

În municipiul Bălți, politicele de asistență socială la nivel local sunt realizate prin intermediul Direcției generale asistență socială și protecția familiei și serviciilor sociale din subordinea direcției, precum și prin rețeaua instituțiilor publice din sfera socială (8 centre sociale).

La situația 01.01.2020 numărul beneficiarilor de prestații și servicii sociale a constituit 35,0 mii persoane.

În scopul susținerii familiilor defavorizate la nivel local se efectuează stabilirea ajutorului social și /sau ajutor pentru perioda rece anului în conformitate cu prevederile Legii nr. 133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutor social.

Informația cu privire la prestația dată este indicată în tabelul de mai jos:

Tipul		2017			2018			2019	
prestației	Bene ficiari	Suma, mii lei	Mărimea medie a prestației (lei)	Bene ficiari	Suma, mii lei	Mărimea medie a prestațiiei (lei)	Bene ficiari	Suma, mii lei	Mărimea medie a prestației (lei)
Ajutor social	1319	7888, 7	498,4	1215	7788,6	534,2	1012	7090,5	584
Ajutor pentru perioada rece aanului	4005	6330,2	315	3698	6064,7	350	4250	8768,8	350 (ianuarie, februarie, martie) 500 (noiembrie decembrie)

Unul din obiectivele prioritate ale APL a fost și este susținerea categoriilor social-vulnerabile a populației, mai ales în perioda rece a anului. Pe parcursul ultimilor ani se acordă compensație nominativă în perioada rece a anului pentru unele categorii social-vulnerabile a populației din contul mijloacelor bugetului municipal, mărimea căruia se majorează anual în baza deciziilor aprobate de către Consiliul municipal Bălți.

Informația cu privire la prestația dată este indicată în tabelul de mai jos:

Perioada rece a anului	Mărimea compensației (lei)	Nr. de beneficiari	Suma (mii lei)
2017-2018	300	1031	1423,5
2018-2019	350	1077	1583,8
2019-2020	500	1110	2156.5

Pe parcursul anului 2019, de compensații pentru serviciile de transport au beneficiat 5758 persoane cu dizabilități în mărime totală de 4215,7 mii lei.

Totodată pensionarii pentru limită de vîrstă sunt asigurați cu dreptul la călătorie gratuită în transportul electric municipal (troleibuz), serviciu care este prestat în baza permisului eliberat.

La situația 01.01.2020 numărul persoanelor care dețin permise constituie 18000 persoane.

În scopul susținerii persoanelor/copiilor cu dizabilități către 3 decembrie 2019 și cu prilejul sărbătorilor de iarnă a fost aprobată decizia CMB nr. 9/4 din 19.12.2019 "Cu privire la acordarea alocației unice unor categorii de persoane cu dizabilități din mun.Bălți" a fost stabilită alocație unică pentru 1646 persoane în cuantum de 500 (cinci sute) lei, plata care se efectuează în anul 2020.

Începînd cu anul 2018, se realizează un şir de acțiuni centrate pe susținerea cuplurilor longevive prin celebrarea jubileului și persoanelor centenare (care au atîns vîrsta de 100 ani și mai mult) prin acordarea alocației unice. În anul 2019 au fost organizate activități de omagierea 92 de cupluri longevive (84 cupluri- 50 ani și 8 cupluri - 60 ani) și 4 persoane centenare care au atîns vîrsta de 100 ani și mai mult, în aceste scopuri fiind cheltuiți 240,0 mii lei.

La nivel de municipiu se asigură prestarea serviciilor sociale primare, specializate și cu specializare înaltă.

În soluționarea problemelor de ordin social, care necesită asistență socială și sporirea gradului de includere a persoanelor defavorizate în programele de asistență socială, în cadrul DGASPF mun. Bălți activează Serviciul asistență socială comunitară, cu un număr total de 27 unități de personal, dintre care 26 - asistenți sociali.

Prin intermediul Serviciul social "Asistență personală", 73 copii și adulți cu dizabilitate severă au beneficiat de servicii specializate de asistență și îngrijire, în vederea favorizării independenței și integrării lor în societate. În anii 2019- 2020 a fost majorat numărul de asistenți personali prin alocarea mijloacele financiare din pachetul minim de servicii sociale. Comparativ cu anul 2018, numărul de unități de asistenți personali a crescut cu 29 de unități.

În scopul integrării sociale și profesionale în comunitate a persoanelor cu dizabilități mintale, anual 7 persoane beneficiază de serviciul social "Locuință protejată".

Serviciul social de îngrijire la domiciliu prezintă în sine prestarea serviciilor complexe acordate de către lucrători sociali, conform planurilor individuale de îngrijire, precum şi vizite permanente la domiciliul persoanelor solitare în vîrstă și persoanelor cu dizabilități (anual numărul de beneficiari este în scădere: 2019 -746 persoane, 2018 - 781, 2017 - 820). În anii următori se planifică eficientizarea mecanismelor și procedurilor de lucru cu beneficiarii, prin extinderea spectrului de servicii în conformitatea cu standardele minime de calitate și stabilirea categoriilor de servicii gratuite și contra plată.

Începînd cu anul 2018, a fost instituit un nou serviciu - serviciul social de suport monetar pentru persoanele/familiile defavorizate. Prin intermediul serviciul dat în anul 2019 au fost susținute 83 de familii în sumă totală de 477,5 mii lei și în anul 2018 - 89 de familii în suma totală 532, 4 mii lei.

În mun. Bălți este creat serviciul de mediator comunitar pentru asigurarea accesului la servicii de medicină, educație, angajare în cîmpul muncii pentru persoanele din categorii social vulnerabile din rîndul romilor.

Prin intermediul a 8 instituții publice din sfera socială (centre sociale) anual în mediu s-au acordat servicii sociale specializate pentru diferite categorii de persoane în situație de dificultate în număr de total 3560 persoane:

- Centrul comunitar de sănătate mintală servicii de reabilitare pentru persoanele cu dizabilități mintale;
- Centrul Ergosocial pentru persoane de sănătate mintală "Socium"- servicii de ergoterapie pentru persoane cu dizabilități mintale;
- Centrul comunitar pentru oameni în etate "Respirația a doua" servicii de plasament si de zi pentru persoanele în etate;
- Centrul de plasament temporar pentru copii în situație de risc "Drumul spre casă" servicii de plasament pentru copii în situație de dificultate;
- Centrul de criză familială "Sotis" servicii pentru victimele violenței domestice ;
- Centrul de găzduire și adaptarea socială a persoanelor fără adapost "Reîntoarcere"servicii de plasament pentru persoanele fără loc permanent de trai;
- Centrul Social Regional "Viața cu speranță" servicii integrate specializate și suport social persoanelor infectate HIV/SIDA și membrilor familei acestora în situații dificile;
- Centrul medico-social de zi "Rebeca"- servicii de îngrijire medico-sociale pentru persoane în vîrstă şi/sau cu dizabilități.

În ultimi ani se observă un număr sporit al categoriilor de familii social-vulnerabile, care se află în situație de risc, în special familiile cu copii. O premiză a acestei majorări este cadrul normativ revizuit, instruirea cadrelor, implimentarea și dezvoltarea noiilor servicii și plăți sociale.

În cadrul acordului de parteneriat creat între Primăria mun. Bălți și AO CCF-Moldova a fost creat primul Serviciu de grupă Creșă, ce a permis menținerea copiilor de vîrstă fragedă, în familia biologică cît și oportunitatea angajării în cîmpul muncii a părinților. Deja în anul 2017 de serviciu de creșă socială au beneficiat 23 copii. Suprasolicitarea serviciului a permis crearea serviciului de grupă creșă în cadrul IET nr.13. În anul 2018 serviciu a fost prestat pentru 24 de copii, în 2019 pentru 26 copii. Pe durata a trei ani, fiind cuprinși în numerar 63 copii.

În conformitate cu mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului în anul 2017, au fost sesizate 676 cazuri, de copii în situație de risc, în anul 2018 au fost identificați în situație de risc 672 copii, în anul 2019- 761 copii.

Un indicator negativ este și creșterea numărului de copii separați de părinți, care în pofida noilor servicii și prestații, continuă să fie supuși lipsei de supraveghere din partea adulților, înregistrîndu-se următoarele date: 2017- 1890 copii, 2018-2089 copii, 2019-2596 copii.

Începînd cu anul 2018, a fost stabilită și plata indemnizației zilnice pentru copii plasați în servicii sociale tutela/curatela, Casa de copii de tip familial, Centrul de plasament temporar pentru copii în situație de risc "Drumul spre casă" care își fac studiile în instituțiile de învățămînt începînd cu clasa a V - a și pînă la vîrsta de 18 ani (în anul 2018 – total beneficiari de indemnizație 83 în sumă de 302.9 mii lei, anul 2019 - total beneficiari de indemnizație - 100 persoane în sumă de 592.0 mii lei).

Copii în sistemul rezidențial deasemenea prezintă un indicator grav al încălcării domeniilor de bunăstare, cu luarea în evidență în anul 2017 a **146** copii care au beneficiat de servicii de tip rezidențial, în 2018 – **153** copii, 2019 – **183** copii. Problema primordială a domeniului protecției copilului continuînd să rămînă lipsa serviciilor de tip familial.

3.4.5 Sănătatea

Sistemul de sănătate al municipiului are ca scop asigurarea sănătății întregii societăți și a fiecărui locuitor în parte, precum și prelungirea longevității vieții cetățenilor. Asistența și serviciile medicale sunt specificate în Programunl Unic, reprezintă un pachet universal de servicii, care satisfac adecvat necesitățile populației și se acordă tuturor persoanelor asigurate/neasigurate. Potențialul medical al municipiului este asigurat în mare parte de către instituțiile medicale de nivel republican, municipal precum și private. Asistența și spectrul serviciilor medicale în mun.Bălți este asigurată de către:

IMSP,,Spitalul Clinic Bălți" - instituție care oferă consultanță de specialitate în Centrul Consultativ cu implicare a 78 medici specialiști. Numărul vizitelor în anul 2019 a constituit 421 426 vizite.

Capacitatea de spitalizare a insitutuției medicale este asigurată de 750 paturi. În anul 2019 în IMSP "Spitalul Clinic Bălți" au fost spitalizați 36 908 persoane, iar letalitatea spitalicească în anul 2019 a fost de 1,84. Durata medie de spitalizare constituie 7,91 zile, iar costul mediu de spitalizare este de 567.6 lei.

Luând în considerație situația pandemică provocată de COVID-19 pe lângă IMSP "Spitalul Clinic Bălți" a fost creat centrul COVID 1 și COVID 2. Capacitatea de spitalizare constituie 220 paturi pentru pacienți nemijlocit acut confirmați, 24 paturi pentru pacienții cu suspecții, 14 paturi ATI și 5 paturi pentru dializă.

IMSP,,CNAMUP SAMU Bălți" - la substația Asistență Medicală Urgentă Bălți activează 12 echipe de urgențe dintre care:

- 1 echipă AMU specializată reanimare și terapie intensivă maturi;
- 1 echipă AMU specializată cardiologie;
- 1 echipă AMU specializată echipă de profil general, copii 0-18 ani;
- 1 echipă AMU specializată reanimare copii;
- 5 echipe AMU felceri;
- 2 echipe AMU profil general. Din personal activează 24 medici, 58 felceri. Echipele de urgență asigură asistența medicală populației mun. Bălți și satelor adiacente, respectiv efectuiază transfer intra spitalicesc din toată Zona de Nord a RM.

IMSP,,Spitalul de Psihiatrie Bălți" - acordă servicii medicale spitalicești de îngrijiri cronice cu profil psihiatrie pentru adulți, psihiatrie pentru copii, narcologie, psihiatrie concomitent COVID-19. Capacitatea de spitalizare constituie 530 paturi. Din personal medical activează 29 medici, 181 asistente medicale.

IMSP,, Centrul Național de Transfuzie a Sângelui Bălți" - domeniul de activitate constituie asigurarea instituțiilor medicale cu produse sanguine calitative, componente sanguine, producerea preparatelor biomedicale din sânge precum și producerea preparatelor diagnostic din sânge.

IMSP,,Centrul Sănătate Publică Bălți" - activitatea instituției se axează pe elaborarea cadrului legislativ și normativ în domeniul sănătății publice, promovarea sănătății și supravegherea bolilor netransmisibile, monitorizarea indicatorilor de sănătate, supravegherea și controlul factorilor de risc, asigurarea supravegherii epidemiologice a bolilor transmisibile și de alertă a urgențelor în sănătate.

IMSP Centrul "BB-DIALIZĂ" Bălţi - asigurărea cu servicii de dializă pacienții cu insuficiență renală cronică în stadiu terminal. Centrul poate deservi peste 200 pacienți, dispune de 3 săli de dializă, sala de tratament care este asigurată cu medicamente și tot aparatajul necesar pentru acordarea ajutorului medical de urgență. Serviciile medicale sunt completate de serviciile de consiliere psihologică, servicii dietice cu o masă ajustată la regimul specific al pacientului dializat.

IMSP, Centrul Medicilor de Familie Municipal Bălţi" - prestează servicii medicale la nivel de asistenţă medicală primară. Serviciile medicale primare sunt acordate în mun.Bălţi în 6 Centre de Sănătate și 2 oficii ale medicului de familie în sat. Elizaveta și sat. Sadovoie.

În cadrul IMSP "CMF Bălți" activează 123 medici de familie și 170 asistente medicale. Principiul fundamental în asigurarea sănătății populației este profilaxia. Numărul vizitelor în anul 2019 a constituit 443 367 vizite.

IMSP,,Centrul Stomatologic Municipal Bălți" - este o instituție medico–sanitară publică cu un număr total de 21 colaboratori, care prestează servicii de profilaxie, diagnosticare și tratare a bolilor stomatologice. În anul 2019, instituția publică a înregistrat 29 222 vizite.

IMSP Centrul medical "Magnific Nord"(str.Decebal,125) și Centrul de Terapie Laser "Incomed" sunt centre private de diagnostic și tratament care prestează o gamă largă de servicii medicale.

3.5. Dezvoltarea urbană

3.5.1 Fondul locativ

La 01.01.2020, suprafața totală a fondului locativ al municipiului Bălți este estimată la 3 154,9 mii m², dintre care, 1 882,3 m² mii suprafața locuibilă.

În municipiu sunt înregistrate 48 010 apartamente și case de locuit individuale, dintre care, 35 993 apartamente în blocuri locative și 12 017 case de locuit individuale.

Municipiul dispune de 997 de blocuri locative si case specializate.

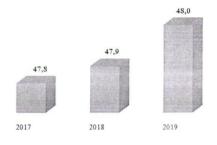
În medie, unui locuitor al municipiului i-ar reveni o suprafață totală de 20,8 m², din care 12,4 m² de suprafață locativă.

Cu privire la tendințele de majorare a suprafeței locuibile, putem constata o evoluție pozitivă a fondului locativ în municipiu.

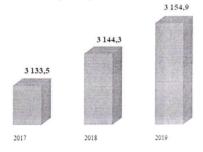
Suprafața totală a fondului locativ municipal constituie 989,5 mii m², ce cuprinde 435 blocuri locative cu 21 607 apartamente.

Dezvoltarea urbană a municipiului este realizată conform Planului Urbanistic General al mun. Bălți și Regulamentul Local de Urbanism aprobate prin Decizia Cionsiliului mun. Bălți nr.8/1 din 27.10.2005. Dezvoltarea spațială a urbei continuă în baza acestor documente până la momentul aprobării PUG actualizat/elaborat. Administrarea terenurilor

Dinamica numărului apartamentelor și caselor de locuit individuale în municipiu pe anii 2017-2019, mii unități

Dinamica suprafeței totale a fondului locativ al municipiului pe anii 2017-2019, mii m2

și fondului construit public și privat se bazează pe zonificarea funcțională teritorială și sistemele de comunicații urbane propuse de PUG.

Fondul locativ municipal se află în gestiunea Întreprinderii Municipale "Gospodăria Locativ-Comunală Bălţi", fondată de către Consiliul municipal.

3.5.2 Transportul

Transportul public în municipiul Bălți este asigurat de:

- 40 troleibuze electrice;
- 11 troleibuze cu propulsie autonomă;
- 20 autobuze;
- 80 microbuze;
- 214 maxi-taxi.

Serviciile de transport sunt oferite de 15 întreprinderi private și una municipală (ÎM "Direcția troleibuze din mun. Bălți").

La etapa acutală de dezvoltare a municipiului,

una din sarcinele primordiale ale autorității publice locale este asigurarea locuitorilor cu un transport public de pasageri sigur, accesibil, fiabil și ecologic.

Rolul important pe care îl are transportul electric de pasageri în viața municipiului, dictează necesitatea aplicării unor măsuri armonioase, echilibrate și eficiente în acest domeniu.

În acest sens, autoritatea publică locală, prin intermediul întreprinderii municipale "Direcția de Troleibuze din Bălți", în scopul modernizării transportului electric de pasageri din municipiu și sporirii accesului locuitorilor la un transport public sigur și ecologic, a achiziționat 11 troleibuze noi, cu propulsie autonomă.

3.5.3 Infrastructura drumurilor

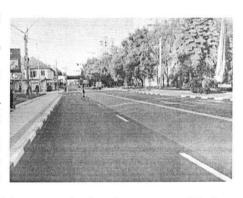
Lungimea totală a străzilor municipiului constituie 220,7 km.

Suprafața totală a străzilor municipale este de 2 967,3 m2.

Suprafața totală a trotuarilor constituie 621,5 m2, iar lungimea trotuarelor este de 220,7 km.

Nivelul de uzură a drumurilor și podurilor municipiului depășește 80,0%, iar 6 din 11 poduri de care dispune municipiul, se află în stare avariată.

Problema modernizării insfrastructurii drumurilor din municipiu, constă în modul de finanțare a lucrărilor de întreținere și modernizare a drumurilor.

Prin virarea integrală și centralizarea la bugetul de stat a veniturilor din taxa pentru folosirea drumurilor de la mașinile înmatriculate pe teritoriul RM, bugetul municipal este totalmente dependent de suma transferurilor acordate de la bugetul de stat pentru executarea lucrărilor de întreținere și modernizare a drumurilor, volumul anual al transferurilor respective nu acoperă nici minimul necesar al municipiului. Din acest motiv, reparația unei străzi durează perioade de 2-3 ani, iar nivelul de uzură este unul înalt.

3.5.4 Alimentarea cu apă

Alimentarea cu apă a municipiului se efectuează din apeductul Soroca-Bălți și din patru sonde arteziene. Lungimea totală a sistemului de apeduct constituie 250,1 km

Întreprinderea municipală Regia "Apă-Canal Bălţi" dispune de 60 de sonde arteziene şi 26 staţii de pompare.

Volumul total al apei realizate în anul 2019 a constituit 4 315 mii m3 și este în creștere .

Fondul localtiv al municipiului este conectat la sistemul de apă la nivel de 73,9%.

Volumul total al apei realizate în municipiul Bălți pe anii 2017-2019, mii m3

Uzura medie a sistemului de apă și canalizare este de 80,0%. Problema principală sunt pierderi de apă (60 %), care este cauzată de uzura rețelelor de aprovizionare cu apă. Din 241,8 km, numai 47 km sunt schimbate la rețele noi din polietilen. Alte rețele sunt uzate. Pentru amelorarea situației întreprindere are nevoie investiții majore.

3.5.5 Energia electrică și iluminatul stradal

Alimentarea cu energie electrică se face prin intermediul întreprinderii de distribuție "Rețelele Electrice de Distribuție Nord" S.A.

Nivelul de asigurare cu energie electrică a locuințelor municipiului reprezintă 100 %.

Volumul energiei electrice furnizate în anul 2019 constituie 22,229,818 mil.kvt/oră și este în permanență creștere.

Rețelele de alimentare cu energia electrică în municipiu este de 95 272 km, dintre care: LEA - 10kV - 94 447 km; LEA - 0,4kV - 370,067 km; LC -10kV - 252,714 km; LC - 0,4kV - 202,316 km.

Iluminarea stradală a municipiului este asigurată de către întreprinderea municipală "Direcția de Construcții Capitale Comanditar Unic".

Volumul mediu anual al energiei utilizate pentru iluminarea stradală pe anii 2017-2019, constituie 1 054,8 mii kvt/oră.

Iluminarea stradală se efectuează, în proporție de 100%, cu un număr total de 7 146 de corpuri de iluminat LED de putere 26w, 38w și 50w. În ultimii 3 ani, în municipiu au fost instalate 146 de corpuri de iluminat LED. 68% din retelele de iluminat stradal consta din sarma de aluminiu coaxiala aeriana. Izolarea ei este distrusa, ceea ce duce la scurtcircuite in conditii meteorologice nefavorabile.

În ultimii 3-5 ani a fost efectuata extinderea retelelor de iluminat stradal în 36 de sectoare.

Totodată, în perioada următoare trebuie întreprinse următoarele masuri pentru dezvoltarea iluminatului public:

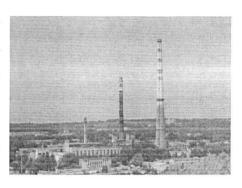
- înlocuirea retelelor cu grad ridicat de uzură;
- extinderea rețelelor iluminatului stradal;
- instalarea iluminatului stradal pe terenurile de joaca si de sport;

 efectuarea calculului fotometric al corpurilor de iluminat existente pe strazile magistrale, si in baza acestuia de a executa inlocuirea corpurilor de iluminat.

3.5.6 Energia termică

La situația actuală sectorul termoenergetic din mun. Bălți este reprezentat de două companii: Societatea pe acțiuni "CET-Nord" și Întreprinderea Municipală "Termogaz-Bălți".

Întreprinderea cu capital majoritar de stat "CET-Nord" SA, entitate de interes public de nivel național, gestionată de Agenția Proprietății Publice, este cel mai mare furnizor de energie termică și producător de energie electrică din Nordul țării. ÎM Termogaz-Bălți" este o întreprindere municipală care operează centrale termice individuale și furnizează energie termică clădirilor separate sau grupuri de clădiri separate din municipiu.

Începând cu anul 2000 serviciul de alimentare cu apă caldă menajeră a fost sistat, iar rețelele și utilajul destinate prestării acestui serviciu au degradat, astfel că populația a fost nevoită să caute soluții individuale. Însă, datorită implementării proiectului investițional "Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (SA "CET-Nord")" și a proiectelor-pilot de modernizare a rețelelor termice interioare la trei blocuri locative, a fost creată posibilitatea reală de reabilitare a serviciului de încălzire a apei menajere, asigurând trecerea treptată de la regimul de funcționare sezonier la un regim de lucru continuu.

Unul dintre obiectivele importante realizate, care a condus la posibilitatea livrării apei calde menajere pe tot parcursul anului, a fost punerea în funcțiune de către "CET-Nord" SA a Centralei de producere în cogenerare a energiei electrice și termice.

În prezent "CET-Nord" SA se află la etapa de finalizare a studiului de fezabilitate pentru faza II a proiectului investițional "Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (SA "CET-Nord")", care include componenta principală investițională de construire a rețelelor termice interioare cu distribuție pe orizontală a energiei termice și a rețelelor interioare de alimentare cu apă caldă menajeră pe bază de PTI (Punct Termic Individual).

Indicatorii de bază a activității "CET-Nord" SA pentru anul 2020 sunt prezentați în tabelul de mai jos:

Denumirea indicatorilor	"CET-Nord" SA
Livrarea energiei electrice în rețea, mil. kWh	100,5
Livrarea utilă a energiei termice (fără CT Molodova), mii Gcal	134,6
Consumul de gaze naturale, mil.m3	41.84
Consumul de apă, mii m³	183.8
Evacuarea apei, mii m³	30.7
Volumul deșeurilor menajere utilizate, mii m³	0.348

Printre problemele de bază în domeniul aprovizionării cu energie termică pot fi menționate următoarele:

- Deconectările neautorizate a consumatorilor de la SACET în proporție de 32,3%;
- Utilizarea indemnizațiilor pentru sezonul rece a anului în alte scopuri decât cele destinate;
- Modificarea neautorizată a rețelelor termice interne (ex. înlocuirea neautorizată a dispozitivelor de încălzire, modificarea numărului de secții la radiatoare de către proprietarii apartamentelor și montarea acestora la balcon);
- Lipsa serviciului de livrare a apei calde menajere.

3.5.7 Gaz natural

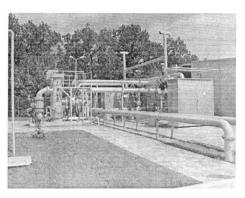
Alimentarea cu gaz natural al municipiului Bălți este asigurată prin intermediul întreprinderii "Bălți-Gaz" din sistemul SA "Moldovagaz".

Alimentarea cu energie termică se realizează prin rețeaua de presiune medie, prin intermediul sistemului de alimentare centralizată cu căldură, precum și cu centrale termice autonome pe gaze naturale.

Rețelele de alimentare cu gaz natural în municipiu constituie 416,6 km.

Nivelul de gazificare a fondului locativ al municipiului este de 85%.

Consumul de gaze naturale in municipiu în anul 2020 a constituit 73,0 mil. m3

Rețele și nivelul de gazificare

Nr.	Denumirea	01.01.2021
1	Rețele de alimentare cu gaze naturale, km	421,450
1.1	inclusiv: presiune înaltă, km	21,412
1.2	inclusiv: presiune medie și joasă, km	400,030
2	Nivelul de gazificare a fondului locativ	86%

Dinamica extinderii și soluții întreprinse

Nr.	Denumirea	01.01.21	01.01.20	01.01.19	01.01.18	01.01.1
1	Dinamica extinderii rețelelor, km	421,450	416,426	412,370	410,470	405,67 0
2	Consumatori casnici	41329	40882	40441	40107	39569
3	Consumatori noncasnici	651	617	612	592	578
4	Soluții întreprinse în domeniul aprovizionării cu gaze naturale, inclusiv:					
4.1	schimbul PRG, un.	7	9	10	5	4
4.2	modernizarea SRG, un.	3	-	2	-	4
4.3	reparația stațiilor de protecție catodică	2	4	4	3	1

Printre problemele principale în domeniul aprovizionării cu gaze naturale sunt următoarele:

- în municipiu funcționează 21,9 km de gazoducte exterioare și 107,44 km interioare cu construite mai mult de 40 ani în urmă. Prin urmare, este necesară schimbarea lor totală;
- astfel funcționează 22 PRG cu vârsta mai mare de 20 ani, care de asemenea urmează a fi înlocuite cu alte rețele noi.

În perioada 2021-2025 urmează a fi întreprinse următoarele acțiuni în domeniul aprovizionării cu gaze naturale a mun. Bălți:

- extinderea rețelelor de gaze pentru servicii de asigurarea consumatorilor cu gaze naturale la nivel de 100% în bază proiectelor, prezentate de AAPL;
- modernizarea SRG, PRG.

3.6. Societatea civilă

În municipiul Bălți sunt înregistrate 614 organizații necomerciale¹, pe diverse domenii de activitate: educație, cultură, tineret, sport, protecția drepturilor femeilor, copiilor, minorităților, persoanelor defavorizate etc.

În scopul dezvoltării componentei voluntariatului în cadrul primăriei, prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 1/16 din 23.02.2021 a fost aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea activității de voluntariat în cadrul instituției gazdă — Primăria municipiului Bălți, iar pentru o conlucrare eficientă cu societatea civilă a fost elaborat Regulamentul cu privire la activitatea consiliului coordonator municipal al asociațiilor obștești.

Una din direcțiile de bază în activitatea cu societatea civilă, constă în stabilirea relațiilor de colaborare cu organizațiile necomerciale, prin încheierea acordurilor de colaborare.

La etapa actuală, între APL Bălți și ON-urile locale și naționale sunt în vigoare 22 acorduri de colaborare, care au un impact semnificativ asupra antrenării populației locale în soluționarea problemelor existente, prin intermediul consolidării eforturilor comune de colaborare cu sectorul neguvernamental.

Organizațiile necomerciale cu care Unitatea administrativ teritorială municipiul Bălți, reprezentat de Consiliul municipal Bălți, are încheiate Acorduri de colaborare, la situația din 01.04.2021

AO Uniunea de Susținere Socială a Tutorilor, Familiilor Nepline și Cetățenilor Singuri "Speranța"

Societatea Națională de Cruce Roșie din Moldova

AO Uniunea pentru prevenirea HIV și Reducerea Riscurilor

AO Respirația a Doua pentru Oamenii în Etate și Inactivi din municipiul Bălți

AO "CCF Moldova - Copil, Comunitate, Familie"

AO Centrul Național de Prevenire a Abuzului Față de Copii

AO Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți

AO "Glode"

AO Fondul de Fotbal pentru Copii și Juniori

AO "Speranța Terrei"

AO "Societatea Municipală a Invalizilor din RM"

AO Onoarea și Dreptul Femeii Contemporane

AO Asociatia de Suport Familial de Recuperare Timpurie a Copiilor cu Deficiențe de Auz și Văz "AudiViz"

AO Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală "ANIMA"

AO "TINERGIE - Perspective și Dezvoltare"

AO "Dreptul de a fi"

AO "Centrul Analitic Independent Expert-Grup"

AO "Caroma Nord"

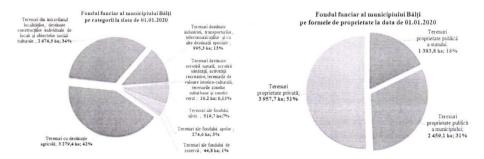
AO "Institutul pentru Politici și Reforme Europene"

 $^{^{1}\} https://date.gov.md/ckan/ro/dataset/18516-date-din-registrul-de-stat-al-unitatilor-de-drept-privind-organizatiile-necomerciale$

3.7. Proprietatea municipală

Teritoriul municipiului Bălți, inclusiv satele Sadovoe și Elizaveta, constituie 7 800,6 ha.

La situația din 01.01.2020 se numără **3303 contracte de arendă**, cu suprafața totală a terenurilor de 89,11 ha.

Suprafața totală acordată în locațiune și comodat constituie 24,07 mii m2.

În registrul proprietății municipale se numără aproximativ un million de obiecte. Valoarea proprietății municipale la situația din 01.01.2020 constituie **3 761,5 mil. lei**.

La situația din 01.01.2020 bunurile din proprietate municipală sunt transmise:

- în gestiunea economică -12 întreprinderi municipale și 2 instituții publice:
- în administrarea operativă 22 instituții bugetare;
- în posesiunea și folosința SRL "Gloring Inginering", AO "Academia tenisului de masă mun. Bălți" și SA "Teleradio Bălți" cu 100% de acțiuni a municipiului Bălți.

La situația din 31.12.2019, în Registrul de evidență a întreprinderilor municipal a primăriei mun. Bălți se numără 23 de întreprinderi municipale, din care doar 12 întreprinderi municipale activează.

Lista și genul principal de activitate al întreprinderilor municipale active				
Denumierea întreprinderii	Genul principal de activitate			
ÎM Regia "Apă Canal Bălţi"	Captarea, tratarea și distribuția apei			
ÎM "Direcția de Troleibuze"	Servicii de transport public electric			
ÎM "Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți "	Reparația drumuri, instalarea și schimbarea semafoarelor, indicatoarelor rutiere colectarea și transportarea deșeurilor, și alte activități.			
ÎM "Gospodăria Locativ Comunală Bălţi"	Utilarea clădirilor			
ÎM "Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi"	Amenajarea teritoriului			
ÎM "Aprovizionare"	Servicii de cantină			
ÎM "Asociația piețelor"	Închirierea și exploatarea bunurilor imobile proprii			
ÎM "Termogaz - Bălţi"	Producerea și furnizarea energiei termice			
ÎM Hotelul "Bălţi"	Servicii de hotel			
ÎM "Direcția Construcții Capitale	Activități în cadrul arhitecturii, ingineriei și activitatea tehnică, legată cu			
Comandatar Unic"	construcția civilă			
	Activități de projectare, urbanism, înginerie și alte servicii tehnice legate de			

ÎM "Biroul arhitectură și sistematizare"

ÎM C.S.L. "Limba Noastră"

construcția civilă
Activități de proiectare, urbanism, inginerie și alte servicii tehnice legate de construcțiile civile
Studierea limbilor străine

3.8. Transparența decizională

Transparența și activitatea necoruptă reprezintă o prioritate principală în activitatea APL Bălți. Drept rezultat, pe parcursul ultimilor 3 ani APL Bălți este considerată de către experți (IDIS "Viitorul") ca cea mai transparentă APL din RM https://balti.md https://www.facebook.com/primariabalti/posts/1597901490407285/.

Toate ședințele Consiliului mun. Bălți sunt transmise online la postul de televiziune local și înregistrate, iar toate actele adoptate, în mod obligatoriu sunt publicate în sursele oficiale atît pe paginile https://actelocale.gov.md/ral/search cît și pe pagina oficială a primăriei http://balti.md/consiliul/sedinte/.

Mass-media locală este foarte activă în reflectarea și abordarea problemelor locale https://esp.md/ru/podrobnosti/2021/04/06/zasedanie-belckogo-municipalnogo-soveta-pryamaya-translyaciya; https://www.facebook.com/btvmoldova

În cadrul Consiliului municipal își desfășoară activitatea 5 comisii consultative de specialitate http://balti.md/consiliul/comisiile/.

În anul 2019 au avut loc 45 de ședințe ale comisiilor consultative de specialitate, în cadrul cărora au fost examinate 880 de chestiuni incluse în ordinea de zi a ședințelor Consiliului.

În anul 2019, au fost organizate 10 ședințe a CMB, în cadrul cărora au fost examinate 473 de chestiuni și adoptate 352 de decizii.

Ședințe și decizii ale Consiliului municipal Bălți

Proiecte de decizii ale Consiliului municipal Bălți	2016	2017	2018	2019
elaborate	622	799	540	473
adoptate	573	596	434	352
Proiecte de decizie consultate de opinia publică, a societății civile și a sectorului privat	17	16	12	16

Ședințe ale comisiilor consultative de	2017	2018	2019
specialitate ale Consiliului municipal Bălți	87	92	45
Ședințe ale Consiliului municipal Bălți	14	16	10
Ședințe ale Consiliului municipal Bălți amânate din cauza lipsei de cvorum	0	4	0
Consilieri prezenți la ședințele Consiliului municipal Bălți (media)	28	26	28
Consultări publice organizate de Consiliul municipal Bălți	16	12	16

	De	cizii ale Consiliu	ılui municipal B	ălți	
C	u caracter norma	tiv	Cı	caracter individ	ual
2017	2018	2019	2017	2018	2019
28	22	26	1727	1255	695
	I	Dispoziții ale Prir	narului mun. Băl	ţi	
C	u caracter norma	tiv	Cu	caracter individ	ual
2017	2018	2019	2017	2018	2019
2	19	15	1244	889	647

	ot
Mecanisme pentru asigurarea	gr Pa
transparenței procesului decizional	Pi

mun. Bălți
Publicarea informației privind procesul decizional
prin intermediul mass-media
https://esp.md/ru/sobytiya/2019/08/09/publichnyeobsuzhdeniya-prisvoeniya-zvaniy-pochyotnyhgrazhdan-belc-pryamaya
Pagina oficială a primăriei mun. Bălți http://balti.md/
Prin intermediul posturi TV
https://tvbalti.md/2020/02/13/publichnyeobsuzhdeniya-kandidatur-na-prisvoenie-zvaniyapochyotnyj-grazhdanin-belc-yu-pyatikovsiji-d-takij/
Comunicarea permamnetă a aleșilor locali cu
cetățenii http://balti.md/consiliul/graficul-deaudienta/

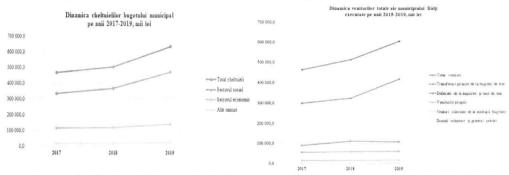
Utilizarea panoului informativ în holul primăriei

Problematica deciziilor aprobate de către Consiliul municipal Bălți	2017	2018	2019
Administrarea proprietății municipale	195	159	108
Relații funciare	139	83	55
Probleme administrativ-organizaționale	31	193	52
Politica de planificare bugetară	38	27	26
Fondul locativ și nelocativ	32	33	21
Legalitatea	39	21	19
Învățămînt, tineret și sport	10	10	16
Gospodărie comunală	24	11	12
Asigurarea socială	37	26	11
Ocrotirea sănătății	18	5	8
Arhitectura și construcții	9	11	8
Colaborare	14	3	4
Cultura	1	1	3
Comerț și alimentație publică	4	3	3
Politica investițională		4	3
Politica fiscală	2	2	1
Politica tarifară	0	0	1
Transport	0	3	1
TOTAL	596	450	352

3.9. Finanțele publice

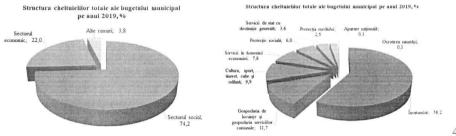
Ca parte integrantă a sistemului bugetar național, bugetele locale îndeplinesc rolul de stabilire, autorizare și gestionare a veniturilor și cheltuielilor anuale pe plan local.

La situația din 31.12.2019, veniturile bugetului municipal au constituit 605 879,3 mii lei, dintre care, partea majoritară în mărime de 68,9% sau 417 507,3 mii lei îi revine transferurilor de la bugetul de stat.

Pe parcursul perioadei 2017-2019, veniturile bugetului municipal sunt în creștere, însă creșterea respectivă este condiționată în cea mai mare parte de majorarea sumei transferurilor de la bugetul de stat cu destinație specială.

Pe perioada respectivă, cheltuielile bugetare au constituit 635 532,3 mii lei, dintre care, 471 611,4 mii lei sau 74,2% din cheltuielile totale le revin cheltuielilor

Sursa de acoperire a deficitului bugetului municipal constituie soldul bănesc de la începutul anului și mijloacele din vînzarea și privatizarea bunurilor proprietate municipală, ce corespunde legislației în vigoare (art. 13, alin (2) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2013).

Una din problemele stringente ale bugetului municipal, rămîne a fi nivelul scăzut de mijloace pentru cheltuieli de investiții, ce continuă să afecteze negativ starea mijloacelor fixe din proprietatea municipală.

Pentru reparația capitală a clădirilor sferei sociale sunt necesare, în regim de urgență, alocarea sumei de **99,9 mil. lei**, inclusiv pentru instituțiile din următoarele domenii:

- învățămîntul 29,4 mil. lei;
- cultură și sport 18,8 mil. lei;
- medico-sanitare 51,0 mil. lei;
- asistentă socială 0,7 mil. lei.

Pentru reabilitarea drumurilor și podurilor municipiului sunt necesar cel puțin 2,3 mlrd. lei, iar pentru reabilitarea doar a porțiunilor de drumuri municipale aflate în stare critică și avariată, necesarul de finantare este de cel putin 250,0 mil. lei.

Pentru soluționarea problemelor în domeniul alimentării cu apă și canalizare este necesară suma de 31,5 mil. euro.

În domeniul întreținerii fondului locativ sunt necesare lucrări în suma de peste 560,0 mil. lei. În domeniul protecției mediului înconjurătorsunt necesare investiții în sumă de 32,0 mil lei pentru reconstrucția poligonului municipal de deseuri.

Domeniul acțiunilor ce țin de alunecările de teren necesită investiții în valoare de 23,9 mil. lei (în prețurile anului 2005). Primordial se cere a fi finalizate lucrările împotriva alunecărilor de teren în microraionul Bălțul Nou. Lucrările respective au fost demarate încă în anul 2006, dar au fost stopate în 2009 din lipsă de finanțare de la bugetul de stat. Costul lucrărilor rămase neexecutate, actualizat în prețuri curente, constituie 10,2 mil. lei.

În scopul accelerării procesului de gazificare internă a municipiului în anii 2009 - 2010 şi reducerii costurilor de gazificare a locuințelor, pentru elaborarea documentației de proiect și deviz pentru conductele de gaze de presiune joasă, din bugetul municipiului au fost alocați 0,8 mil lei.

Din anul 2011, finanțarea a fost stopată din cauza lipsei de mijloace financiare. Necesarul de fonduri suplimentare pentru bugetul municipiului pentru soluționarea problemei de gazificare este de 2,7 mil. lei.

Pentru reutilarea tehnică a cazanelor ÎM "Termogaz-Bălți" sunt necesare investiții în sumă de 10,0 mil. euro sau 220,0 mil. lei, iar pentru acțiunile orientate spre pregătirea întreprinderii pentru sezonul de toamnă-iarnă, este necesară reutilarea cazanelor și a rețelelor în sumă totală de 7,6 mil. lei.

4. ANALIZA SWOT

PROFILUL ECONOMIC					
Puncte tari	Puncte slabe				
Prezența Zonei Economice Libere "Bălți" și Parcului Industrial "Răut", cu potential înalt de atragere a investițiilor	 Infrastructura de afaceri slab dezvoltată (lipsa incubatoarelor de afaceri, parcurilor tehnologice/ştiinţifice, centrelor de busines şi consulanţă). 				
Sunt înregistrați 6 806 agenți economici	 Cadrul de reglementare şi instituţional imperfect. 				
Existența forței de muncă calificată	 Capacitatea redusă a întreprinderilor mici şi mijlocii în crearea noi locuri de muncă 				
 Economia locală puternic specializată în domenii cu valoare adăugată înaltă şi potențial înalt de export 	 Insuficiența forței de muncă calificate în conformitate cu cerințele actuale pe piață. 				
 Prezența în localitate a întreprinderilor străine de talie mondială şi întreprinderilor autohtone mari care încă mai servesc ca modele de referință pentru economia națională 	 Nivelul redus al internaționalizării și promovării pe piețele externe a întreprinderilor locale. 				
Activitatea antreprenorială destul de intensă și diversă	 Nivelul redus de inovare şi transfer tehnologic în principalele sectoare economice ale municipiului. 				
Poziționarea economico-geografică favorabilă și accesibilitatea la infrastructura de transport	 Valoarea redusă a investițiilor străine, comparativ cu potențialul existent 				
Existența unor mari investitori străini specializați în producerea sistemelor de cablaj pentru industria auto mondială	Motivația redusă a agenților economic de a participa la programe de instruire				
Potențial industrial ridicat și o specializare înaltă a întreprinderilor locale în industria alimentară și a băuturilor	Pondere redusă a întreprinderilor inovative				
Funcționează 10 piețe autorizate					
Proximitate de importanți furnizori de materie primă pentru sectorul industrial alimentar					
Oportunități	Riscuri				
Prezența instituțiilor de pregătire a cadrelor (5 școli profesionale, 6 colegii și o instituție publică de învățământ superior - Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți) și nivelul înalt al populației cu vîrsta aptă de muncă.	Migrația spoită a populației active				
 Prezența terenurilor de tip "Greenfield" și platformelor investiționale de tip "Brownfield", inclusiv din proprietatea municipală. 	Înrăutățirea situației ecologice în localitate.				
Calitatea joasă a mediului de afaceri local și nivelul redus de pregătire antreprenorială.	Creșterea concurenței neloiale.				
APL are încheiate Acorduri de colaborare cu ONG- uri locale, inclusiv cu Camera de Comerț și Industrie a RM și AO ,, Asociația Femeilor de Afaceri din municipiul Bălți" și 35 de acorduri de cooperare, inclusiv 10 acorduri de înfrățire cu alte orașe din diverse țări.	Incapacitatea de îndatorare a bugetului municipal şi imposibilitatea de participare în finanțarea programelor, proiectelor sau efectuarea lucrărilor destinate dezvoltării economiei locale.				
Dezvoltarea de parteneriate publice - private	 Reducerea competitivității municipiului Bălți față de alte regiuni 				
Existența Agenției de Dezvoltare Regională Nord, cu sediul în or. Bălți	 Instabilitatea economică și politică din ţară, şi din regiune 				
 Existența programelor de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii. 	 Instabilitatea politicii bugetar-fiscale pe termen mediu şi lung. 				

PROFILUL DEMOGRAFIC				
Puncte tari	Puncte slabe			
Existența unei creșteri permenente a populație înregistrate în municipiu între anii 2009-2019	 Înregistrarea unei scăderi a numărului populației prezente în municipiu între anii 2009-2019 			
Menţinerea unui vector ascendent al natalităţii	 Creşterea ritmului de îmbătrânire a populație municipiului 			
Ponderea înaltă a populației în vârsta aptă de muncă (cca 65,9% din populația totală)	Creșterea numărului persoanelor în vîrstă inaptă de muncă			
	Creșterea numărului persoanelor care pleacă temporar din municipiu pentru studii sau muncă			
Oportunități	Riscuri			
Poziția economică dominantă a municipiului la nivel regional, reprezintă un factor de atragere a tinerilor din regiune pentru a munici și a se stabili cu un trai permanent în municipiu	Accentuarea fenomenului de migrație externă, cu precădere a populației tinere			
Implementarea Planului municipal de Acțiuni a sectorului de tineret	 Incertitudinea cu privire încetarea situației epidemiologice COVID-19 și măsurile care vor urma în perioada post- epidemiologică 			

CAPITALUL UMAN				
Puncte tari	Puncte slabe			
 Existența unei rețele dezvoltate de instituții de învățământ superior și profesional-tehnic ce pregătește tineri specialiști în domenii diverse 	Accentuarea deficitului forței de muncă calificate și îngust specializate			
Creșterea nivelului de remunerare a municii în sectoarele economice ale municipiului	 Prezența unci discrepanțe dintre cererea pentru forță de muncă și oferta de specialiști se observă la de toate nivelurile 			
Potențial înalt de muncă	 Reducerea gradului de interes a populației în vederea urmării de cursuri de formare profesională 			
Învățământul superior, tehnic și profesional se dezvoltă strategic prin parteneriate cu agenți economici în vederea realizării practicii, prin evenimente de promovare și orientare în carieră sau prin proiecte pilot	 Existența parteneriatelor insuficient dezvoltate între mediul privat și instituțiile de învățământ în vederea adaptării ofertei educaționale la cerințele pieței 			
Oportunități	Riscuri			
 Prezența construcțiilor neutilizabile care ar putea fi oferite de către APL Bălți sub formă de locuințe sociale pentru a atrage și menține tinerii speciaști de a munci și activa în municipiu. 	Migrația forței de muncă tinere și apte de muncă			
 Existența programelor de ghidare în carieră și consiliere 	Instabilitatea social-economică			
Disponibilitata agențiilor economici de a participa la pregătirea cadrelor	Modificarea cererii pe piața forței de muncă ca rezultat a situației epidemiologice COVID-19 și imposibilitatea satisfacerii acesteia pe termen mediu și lung			

	PROFILUL	
	ÎNVĂȚĂMÎNT, TIN	NERET ŞI SPORT
	Puncte tari	Puncte slabe
•	Rețeaua instituțiilor de învățământ dezvoltată (cea mai mari din regiunea de Nord și una din cele mai mari la nivel național)	 Utilizarea iraţională a spaţiilor nefolosite în procesul de instruire şi educaţie. Degradarea treptată a edificiilor.
•	Creșterea permanentă a numărului de elevi pe toate treptele de învățămînt, inclusiv creșterea numărului de copii instituționalizați în Instituțiile de Educației Timpurie (IET) și a elevilor înmatriculați în clasa I-a	 Baza tehnico-materială (fațade, rețele inginerești, subsoluri, acoperișuri, terenuri aferente etc.) în unele instituții de învățământ general - moral și fizic depășită
•	Circa 90% de personal managerial și didactic calificat și 95% din personalul didactic deținător de grade didactice	 Numărul redus de instituții de învățământ general totalmente accesibile și adaptate la necesitățile persoanelor cu cerințe eductative speciale (CES)
•	Poziția a II-a în top-ul republican la concursuri și olimpiade republicane și în domeniul artelor și sportului	Securitatea redusă a copiilor/elevilor, cadrelor didactice în instituțiile de învățământ
•	Creșterea stabilă a procentului de promovabilitate la BAC. Creșterea reușitei și a calității la examenele de absolvire	Fluctuația și cronicizarea deficitului de personal didactic la unele discipline de studii, ce determină necesitatea stabilirii suprașarjei didactice și încheierea CIM cu CD de vârstă pensionară
•	Prezența liceelor în top național în funcție de media de absolvire și rezultate la testele naționale	 Capacitatea managerială redusă de participare la programe şi proiecte de atragere a fondurilor externe
•	Funcționarea Universității de Stat "Alecu Russo" din Bălți (USARB)	 Condiții nefavorabile pentru odihna de vară a copiilor de la grădinițe şi școli
•	Limbile de instruire corespund structurii lingvistice ale orașului	Dotarea insuficientă a sălilor și terenurilor sportive, aferente instituțiilor de învățămînt
•	Existența unui contingent de sportivi cu înalt nivel de pregătire tehnico-tactică	Dotarea deficitară a laboratoarelor școlare
		 Lipsa bazei materiale pentru unele ramuri sportive practicate (volei, baschet, tir, orientare sportivă, atletism, şah, dame, etc.);
	Oportunități	Riscuri
•	Existența programelor de mobilitate pentru elevi, studenți și profesori și a parteneriatelor cu diferite școli, colegii și universități europene	 Instabilitatea legislativă şi a politicii în domeniul învăţămîntului
•	Reorganizarea structurii Direcției Învățămînt Tineret și Sport a primăriei și ajustarea acesteia la Hotărîrea Guvernului RM nr. 404 din 26.06.2015 și specificul local.	Atitudinea civică pasivă a comunității privind dezvoltarea instituțiilor educaționale
•	Preocuparea consecventă a APL Bălţi în îmbunătăţirea bazei tehnico-materiale a învăţământului și pentru susţinerea unor proiecte educaţionale și/sau sociale locale, destinate copiilor/elevilor	Incertitudinea cu privire încetarea situației epidemiologice COVID-19 și măsurile care vor urma în perioada post- epidemiologică
•	Atragerea investițiilor, în domeniul educațional, prin intermediul proiectelor naționale și internationale	Migrarea tinerilor specialişti peste hotare sau în alte domenii
•	Stabilirea de parteneriate cu instituții similare din alte orașe din republică și de peste hotare	Motivație scăzută a cadrelor
•	Instituirea unor programe de consiliere a copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate	 Scăderea numărului de elevi ca urmare a migrației, scăderii natalității și îmbătrînirii populației
•	Dezvoltarea unei baze sportive moderne	Blocaje în accesarea fondurilor externe

Existența parteneriatului educațional cu familia, comunitatea, asociațiile obștești și comunitatea locală în vederea responsabilizării acestora în susținerea și îmbunătățirea actului educațional	•
CULTU	JRA
Puncte tari	Puncte slabe
Rețeau insitituțiilor cu profil cultural este una dezvoltată și larg diversificată	 Niveul insuficient de dotare şi modernizare a insituţiilor de cultură
În municipiu funcționează 14 instituții cu profil cultural	 Nivelul redus de spectatori la evenimentele culturale
În Casele și Căminele Culturale activează 102 formații artistice de amatori	Lipsa cadrului legislativ actualizat în domeniu
Funcționează 3 instituții de învățămînt artistic extrașcolar	Lipsa unui cinematograf
Municipiul este multietnic, cu tradiții specifice	 Starea unor obiective din patrimoniul cultural si află în stare degradată
În municipiu există 67 monumente de valoare istorică națională și internațională	Slaba valorificare a patrimoniului cultural existent
Patrimoniul cultural al Muzeului de Istorie și Etnografie din Bălți este unul bogat și în continuă dezvoltare	 Bază tehnico-materială slab dezvoltată (costum naționale uzate, instrumente muzicale insuficiente, etc.)
În municipiu activează 49 de meșteri populari	Turismul cultural slab dezvoltat
Bibliotecile Municipale participă activ la diverse proiecte de extindere a colecțiilor și serviciilor prestate conform tendințelor actuale la accesul de infomație	Estrade de vară neamenajate
 Existența unui ansamblu divers de bunuri cu valoare de patrimoniu cultural mobil și imobil, de importanță locală și națională 	Starea nesatisfăcătoare a filialelor Bibliotecii E.Coșeriu și fond de carte învechit și insuficien
	 Scăderea numărului de vizitatori în biblioteci şi muzee
Oportunități	Riscuri
Valorificarea potențialului cultural prin promovarea și dezvoltarea turismului	 Incertitudinea cu privire încetarea situației epidemiologice COVID-19 și măsurile care vor urma în perioada post- epidemiologică
 Existența practicii de participare la programe și proiectele transfrontaliere în domeniul culturii 	 Instabilitatea în politicile din domeniul culturii nivel național
 Competiție crescută la nivel național şi regional din punct de vedere al resurselor turistice şi culturale 	Blocaje în accesarea fondurilor externe
 Existența relațiilor de cooperare stabilite în cadrul acordurilor de înfrățire și colaborare cu orașele din ale țări 	 Pregătirea slabă a personalului managerial din domeniul culturii în atragerea fondurilor externe
Proximitatea vecinătății cu UE	 Fluxul specialiştilor într-un sector mai bine plăt sau peste hotare
 Interes sporit față de patrimonial cultural și natural al municipiului 	Scăderea interesului față de cultură
Asimilarea de tehnici moderne de management și promovare în domeniul cultural	Vandalismul şi furturile
Implicarea mediului economic în acțiuni de susținere și sponzorizare	TEA
SĂNĂTA	
Puncte tari	Puncte slabe
Municipiul Bălți este principalul furnizor de servicii medicale la nivel regional	Accentuarea deficitului de specialiști și persona medic calificativ Semiciil and disclosine consibile din punct de
 Reţeau insitituţiilor în domeniul sănătăţii – diversificată şi extinsă 	 Serviciile medicale inaccesibile din punct de vedere al costului pentru unele categoriile de

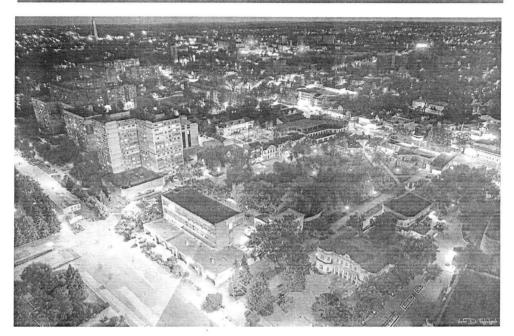
		cetățeni
•	Se implementează cu succes programele municipale în domeniul sănătății	Scăderea numărului paturilor în spitale
•	Există o tendință generală de creștere a personalului medical	 Dotarea insuficientă a bazei tehnico-materiale a instituțiilor medicale municipale și utilajul și echipamentul medical uzat
•	Existența Centrului Perinatologic și Departamentul Pediatrie – care deservește întreaga regiune de nord	 Nemulţumirea pacienţilor faţă de condiţiile şi calitatea tratamentului acordat de către instituţiile medicale publice
	Oportunități	Riscuri
•	Promovarea reformei în domeniul sănătății	 Migrarea personalului medical
•	Existența relațiilor bune cu proiectele internaționale perinatologice și "REPEMOL".	 Incertitudinea cu privire încetarea situației epidemiologice COVID-19 și măsurile care vor urma în perioada post- epidemiologică
•	Existența relațiilor de conlucrare cu serviciul "AVIASAN"	 Concurența înaltă între instituții la nivel local și național în atragerea personalului calificat
•	Înregistrarea unei conlucrări active cu organizațiile nonguvernamentale	
	ASISTENŢĂ	SOCIALĂ
	Puncte tari	Puncte slabe
•	Diversitatea largă de servicii sociale (APL și ONG)	 Informarea comunității insuficentă despre serviciile sociale existente
•	Parteneriate între APL și ONG, organizații de caritate, religioase, agenți economici	 Implicarea slabă a voluntarilor (nevalorificarea potențialului voluntariatului)
•	Accesibilitate către servicii (oraș, transport public), amplasare	Lipsa continuității proiectelor ONG
•	Parteneriat cu Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălţi (USARB)	Suprasolicitarea personalului
•	Existența serviciilor gratuite	 Fluctuația mare a cadrelor în instituțiile de profil
•	Existență agenților economici – potențiali sponsori de prestare a serviciilor sociale	Lipsa unui sistem informațional unic (Baza de date a beneficiarilor)
•	Transparența serviciilor sociale	 Lipsa unei baze de date a experţilor în domeniul serviciilor sociale
	1	Numărul de beneficiari care ies din sistem este foarte mic
		 Accesul limitat al persoanelor cu dizabilități în instituții şi locuri publice
		 Sectorul privat se implică insuficient în acordares serviciilor sociale
	Oportunități	Riscuri
•	Formarea echipelor mobile promte și operative pe diverse categorii de vârstă (0-4 ani; 5-11 ani; 12-18 ani)	Migraţia personalului
•	Schimb de experiență, vizite de studiu, inclusiv peste hotare	Responsabilizarea redusă a beneficiarilor
•	Ghişeu on-line al serviciilor	 Înrăutățirea situației economice și scăderea nivelului de trai al populației
•	Specializarea pe anumite tipuri de beneficiari	 Condiții generale de infrastructură incompatibile cu necesitățile specifice al persoanelor în special al celor cu dizabilități
•	Dezvoltarea antreprenoriatului social și crearea locurilor de muncă protejate	
•	Creșterea și diversificarea serviciilor sociale prestate de ONG.	
•	Reorganizarea structurii DGASPF și ajustarea acesteia la HG nr.828 din 20.11.2015 și specificul local	

DEZVOLTARE	URBANA
Puncte tari	Puncte slabe
 Existența Planului Urbanistic General și actualizarea acestuia demarată 	 Lipsa aspectului individual proeminent al urbei
Zonificarea funcțională teritorială bine determinată	Rata semnificativă a terenurilor nevalorifica
Nucleul central dezvoltat	 Rata semnificativă a disfuncționalităților urbane
Existența teritoriilor de rezervă din intravilan	 Gradul de uzură a fondului construit în creştere
Existența teritoriilor industriale cu potențial de revitalizare	 Eficienţa energetică a fondului construit relativ scăzută
Structura spațială compactă și favorabilă pentru deplasare	 Viteza redusă a conectării la sisteme inginerești
Accesul la principalele obiecte de menire social- culturală asigurat	Accesibilitatea discriminatorie a mediul urban
 Conectarea nemijlocită la arterele de transport republicane 	Infrastructura drumurilor degradată semnificativ
Nucleul infrastructurii feroviare existent	Infrastructura de agrement și recreere slab dezvoltată
Prezența mai multor tipuri de transport cu prioritatea celui ecologic	Amplasarea iraţională a obiectelor provizor de tip comercial şi publicitar
Mediul natural, inclusiv riveran şi silvic, existent	Amplasarea deconcentrată a monumentelor de arhitectură, istorie și cultură
Creșterea treptată a fondului construit, inclusiv locativ	Potențialul turistic relativ nevalorificat
Sursele de conectare la mai multe tipuri de sisteme inginereşti existente	
Administrarea mai multor servicii a blocului comunal de actori municipali	
Oportunități	Riscuri
 Lansarea procesului de revitalizare urbană conform Programului de revitalizare urbană a municipiului, aprobat prin Decizia CMB nr. 1/76 din 27.03.2019 	Reglementarea legislativ-normativă lacunar și modificată conjunctural
Existența la nivel local a planului de eficiență energetică a instituțiilor publice	 Lipsa resurselor umane calificate pe specializări
 Iniţierea elaborării proiectului "Orașe verzi" 	 Instabilitatea economică și financiară
 Posibilități de extindere a municipiului ca unitatea administrativ-teritorială 	 Termenul îndelungat și birocratizarea implementării proiectelor
 Eligibilitatea de participare în cadrul prgramelor transfrontaliere 	 Rata semnificativă a încălcărilor în domeniu urbanistic
Stabilirea relațiilor interurbane ca promotorul al regiunii Nord	Rata semnificativă a cazurilor de vandalizar
	 Implicarea scăzută a actorilor extrateritorial si comunitari

Puncte tari	Puncte slabe
 Nivelul înalt al transparenței decizionale (Primăria mun. Bălți - cea mai transparentă APL din RM, conform) 	Nivelul redus de digitalizare a activității primăriei și a serviciilor publice
Existența ghișeului unic pentru eliberarea actelor permisive ale Autorității Publice Locale	 Procesul ineficient de inventariere şi evidenţă a proprietăţii municipale şi a fondului funciar
Potențialul înalt de dezvoltare a primăriei (Primăria mun. Bălți - una din cea mai mare primării din RM)	 Gestionarea ineficientă de către întreprinderile municipale a proprietății municipale acrodate în gestiune economică de către APL
Implementarea cu succes a tehnologiciilor informaționale în managementul documentației interne	 Capacitățile și competențele profesionale limitate ale funcționarilor publici, administratorilor întreprinderilor municipale și instituțiilor publice subordonate
Evaluarea periodică a performanței funcționarilor publici, administratorilor întreprinderilor municipale și instituțiilor publice subordonate	Nivelul redus de eficientizare energetică a instituțiilor publice
Oportunități	Riscuri
Posibilitatea și oportunitatea coparticipării la proiectul de cooperare transfrontalieră	Modificarea legislației în vigoare
 Oportunitatea implementării practicilor de succes a orașelor înfrățite și celor cu care sunt stabilite relațiilor cooperare 	Fluctuația înaltă a cadrelor
Existența proiectelor/programelor în derulare	Centralizarea și diminuarea autonomiei loca

PROFILUL M	EDIULUI
Puncte tari	Puncte slabe
Municipiul Bălți are o geomorfologie favorabilă	 Lipsa unui sistem de colectare selectivă a deșerurilor
Volumul sumar al emisiilor în aerul atmosferic este în descreștere	Lipsa unei stații de sortare a deșeurilor
Evoluție pozitivă a calității aerului în ultimii ani	 Insuficiența locurilor specializate de depozitare a deșeurilor
Tendința de creștere a numărului de troleibuze puse în circulație și asigurarea locuitorilor municipiului cu un transport public de pasageri ecologic	 Consumul ridicat de energie în sectoarele rezidențial, instituțional și iluminat public, c determină emisii crescute de CO2
Delegarea directă de către APL a serviciilor amenajare a municipiului și a spațiilor verzi unei întreprinderii municipale (ÎM "Amenajarea Teritoriului și Spații Verzi)	 Diminuarea continuă a calității solurilor şi productivității scăzute a terenurilor agricole, avansează eroziunea solului şi alunecările de teren
Înregistrarea tendinței de implementare a programelor de retehnologizare și modernizare a unor industrii	 Nivelul redus de sensibilizare a cetățenilor o privire la depozitarea și gestionarea deșeurilor și acțiuni de promovare a protecției mediului
Potențialul mediului natural înalt	 Creşterea numărului agenților economici mici, activitatea cărora este slab monitorizat sub aspectul protecției mediului
	 Mediul natural nevalorificat
Oportunități	Riscuri
Existența Strategiei Națională de Mediu pentru anii 2014 - 2023	Schimbările climatice
Existența programelor regionale sectoriale	Legislația în vigoare
	 Nivelul redus de implementare a Strategiei Națională de Mediu pentru anii 2014 - 2023

5. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI BĂLȚI 2021-2025

5.1 Cadrul general al strategiei

5.1.1 Viziunea

Viziunea strategică de dezvoltare a municipiului Bălți pentru perioada 2021-2025 este următoarea:

Municipiul Bălți – oraș modern cu economie competitivă și dinamică, infrastructură dezvoltată, ce oferă cetățenilor servicii publice de calitate, realizate întrun mediu durabil, bazat pe un proces administrativ eficient și transparent.

5.1.2 Misiunea

Modernizarea municipiului Bălți se va realiza prin valorificarea și dezvoltarea potențialului istoric, economic și social, aplicând procese inovative în gestiunea serviciilor și bunurilor municipale.

5.1.3 Valorile

- Asigurarea dreptului și accesului la informația publică;
- Respectarea independenței și individualității fiecărei ființe umane;
- Respectul pentru demnitatea umană, libertatea alegerii și egalitatea de șanse;
- Asumarea responsabilității.

5.1.4 Principiile de dezvoltare strategică

- Asigurarea transparenței în procesul decizional al APL;
- Implicarea participativă a cetățenilor în procesul de consultare și luare a deciziilor;
- Promovarea avantajelor competitive ale municipiului;
- Utilizarea eficientă și ratională a resurselor locale;
- Valorificarea potențialului istoric și economic existent;
- Asigurarea unui dialog permanent și eficient între cetățeni și factori de decizie;
- Implicarea societății civile în abordarea și soluționarea problemelor locale.

Pentru realizarea Viziunii strategice, acțiunile tuturor factorilor implicați în procesul de dezvoltare locală vor fi orientate spre atingerea următoarelor Direcții Strategice (în continuare D.S.):

- 1. Crearea unei economii locale competitive, deschise pentru investiții și inovații.
- 2. Sporirea eficienței administrației publice locale și gestionării serviciilor publice.
- 3. Modernizarea infrastructurii urbane și protecția mediului ambiant.
- 4. Asigurarea unui proces instructiv-educativ eficient, promovarea valorilor cultural-istorice autohtone si implicarea tinerilor in viata comunitatii.
- 5. Îmbunătățirea calității serviciilor medicale și promovarea serviciilor de asistență socială pentru diferite categorii de cetățeni.
- 6. Consolidarea și dezvoltarea sectorului neguvernamental.

Fiecare direcție strategică include obiective specifice, unde sunt formulate rezultatele specifice prognozabile și măsurabile, realizate prin intermediul programelor de dezvoltare, a proiectelor și activităților incluse în Planul de acțiuni, orientate spre implementarea Strategiei.

6. PLANUL DE ACȚIUNI

DIRECȚIA STRATEGICĂ 1. CREAREA UNEI ECONOMII COMPETITIVE, DESCHISE PENTRU INVESTIȚII ȘI INOVAȚII

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 1.1. Crearea și consoli	darea infrastruc	turii de afaceri			
1.1.1. Crearea/ construirea unui centru de sustinere a afacerilor	2021-2025	64 000,0 mii lei	CCI a RM, Primăria mun. Bălţi, Adr Nord, parteneri interni și externi de dezvoltare.	Surse externe	Servicii de consultanță și ghidare accesibile pentru start-uri și antreprenori (număr servicii erreate, număr beneficiari); Spații de coworking și închirierei amenajate pentru potențiali rezidenți (suprafața totală, m²); Organizarea și desfăşurarea expotargurilor universale și specializate, precum și a evenimentelor de promovar (număr).
1.1.2. Crearea Centrului de Resurse pentru incluziune socială și profesională	2021-2025	7 600,0 mii lei	Asociația Femeilor de Afaceri din mun. Bălți, Primăria mun. Bălți, Întreprinderea socială "CREDEM-Eco", parteneri interni și externi de dezvoltare.	Surse externe	Un Centru de resurse pentru integrare socială și muncă funcțional; Cel putin 1000 persoane informate privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități; Cel puțin 150 persoane din categoria defavorizate, instruite în dezvoltare personală, abilități de comunicare și relaționare. Cel puțin 25 persoane din categoria defavorizate, inclusiv persoane cu dizabilități, angajate în cimpul muncii. Cel puțin 25 persoane din categoria defavorizate, inclusiv persoane cu abilități reduse au o sursa de venit stabilă.

	ſ	
_		

1.1.3. Crearea HUB-ului de suport pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor (Start&Grow HUB-3121)	2021-2025	5 000,0 mii lei	Asociația femiilor de Afaceri din mun. Bălți, APL Bălți, Instituția en îvațiginânt din mun. Bălți, inclusiv licee, colegii, școli profesionale, AOFM, USARB, parteneri interni și externi de dezvoltare.	Surse externe	Un HUB de suport pentru lansarea și dezvoltarea afacerilor funcțional; Cel puțin 1000 tineri cunosc oportunitățile de lansare a afacerii proprii. Cel puțin 300 de tineri participă la programe de instruire, consultanță și mentorat, organizate în cadrul HUB-ului. Cel puțin 30 de afaceri sunt inițiate cu suportul experților din cadrul HUB-ului. Cel puțin 30 de afaceri sunt inițiate cu suportul experților din cadrul HUB-ului cu suportul experților din cadrul HUB-ului afaceri din domeniul agroalimentar, beauty și fashion oferă spațiu de promovare a afacerilor create cu suportul HUB-ului Cel puțin 4 expoziții virtuale sunt
1.1.4. Organizarea de Concursuri și Festivaluri a Ideilor Inovative, cu participarea specialiștilor din domeniu și a tinerilor falentați	2022-2025	100 mii lei	Primāria mun. Bālţi, AO ACETI, USARB	Surse externe	Nr. de concusuri organizate; Nr. de festivaluri organizate; Nr. de persoane premiate
1.1.5. Crearea unui Fond de Inovații al mun. Băți, care ar oferi suport tinerilor talentați	2022-2023	1	AO ACETI, USARB	Donații private, Surse externe	I Fond creat
1.1.6. Participărea fără plată a meșterilor populari la expo- târguri organizate în municipiu	2021-2025	1	Primāria mun. Bālţi		Nr. meşteri populari participanți la expo- tîrguri
OS 1.2. Promovarea și poziționarea externă favorabilă a mediului de afaceri local	tionarea exte	rnă favorabilă a medi	ului de afaceri local		
1.2.1. Organizarea și desfăşurarea firgurilor și expozițiilor specializate și universale pentru promovarea produselor locale	2021-2025	1	CCI a RM, Primāria mun. Bālţi	CCI a RM, Bugetul municipal, agenții economici	15 expo-tîrguri specializate şi universale organizate anual
1.2.2. Organizarea Expozițiilor tematice virtuale pentru accelerarea comerțul online ca instrument eficient de marketing de bunuri și servicii,	2021-2025	,	CCI a RM, ADR Nord, Primăria mun. Bălți, AO AFA	CCI a RM, agenții economici	Nr. expoziții organizate

în special pentru întreprinderile mici și mijlocii.					
1.2.3. Promovarea participării agenților economici locali la forumurile investiționale și expozițiile naționale și internaționale	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	CCI a RM, ADR Nord, Primăria mun. Bălți	-	Numărul agențiilor economici promovați
OS 1.3. Sporirea competitiv	ității și atrac	tivității economiei loc	ale		
1.3.1. Asigurarea participării ÎMM-urilor la concursul Național "Cel mai bun antreprenor din sectorul ÎMM- urilor"	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	CCI a RM, Primāria mun. Bālţi, sectorul privat	-	Numărul antreprenorilor participanți; Numărul antreprenorilor învingătorilor.
1.3.2. Informarea antreprenorilor locali privind posibilitățile și oportunitățile de participare la programele și proiectele în domeniul antreprenorial	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	CCI a RM, Primāria mun. Bālţi, ODIMM, ADR Nord.	-	Numărul agenților economici informați; Numărul beneficiarilor.
1.3.3. Diseminarea informației cu privire la programele de instruire în domeniul antreprenorial	2021-2025	Nu necesită mijloace financiare	CCI a RM, Primăria mun. Bălți	-	Numărul agenților economici informați; Numărul beneficiarilor.
1.3.4. Crearea unui birou de consultanță în afaceri privind oportunitățile existente a programelor de start-up și dezvoltare a IMM	2022-2023	1 250 mii lei	CCI Bălţi, ONG în domeniu,	Surse externe	1 birou de consultanță creat
1.3.5. Crearea unei Platforme de oportunități a IMM-lor din diferite tări pe diferite domenii de activitate pentru intenții de colaborare/cooperare/stabilirea relațiilor bilaterale.	2023-2025	-	CCI a RM, Primăria mun. Bălți, AO AFA	Surse externe	1 platformă pentri IMM creată
1.3.6. Organizarea și desfășurarea Forumului Investițional de Afaceri "Investiții și	2023-2025	După caz	CCI a RM, Primăria mun. Bălți	Surse externe	Nr. Forumuri organizate

oportunități de colaborare în municipiul Bălți" pentru mediul de afaceri, APL din teritoriu.					
1.3.7. Organizarea conferințe, instruiri, școli de vară pentru tineri, în scopul dezvoltării abilitățior antreprenoriale	2021 – 2025	50 000	Grupul de inițiativă al tinerilor	AO active în domeniul de tineret, Asociația Femeilor de Afaceri din Bălți	Nr. de tineri beneficiari ai serviciilor de informare Nr. activități organizate
OS 1.4. Valorificarea potențialului inovațional al municipiului	ialului inova	țional al municipiului			
1.4.1. Dezvoltarea proiectului "Crearea în mun. Bălți a Centrului de inovare și transfer tehnologic (CITT) din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN)" (actualizarea documentației tehnice necesare, implementarea proiectului)	2021-2022	37 500 mii lei: 28 500 mii.lei (FNDR); 9 000,0 mii lei (USAID, Guvernul Suediei, UK Aid)	Aplicantul/Partener lider: Primăria mun. Bălți, Partenerii: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Agenția de Dezvoltare Regională Nord, Proiectul de competitivitate al USAID Moldova, Asociația națională a companiilor din domeniul TIC, Asociația patronală din industria prelucrătoare, Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți.	Surse externe, USAID, Guvernul Suediei, UK Aid	I Centru cu edificiu (suprafața totală de 6054 m2) finisat și concetat la electricitate, rețele de apă și canalizare, rețeaua Internet și alte telecomunicații; I Structura de management a centrului de inovare și transfer tehnologic instituită în baza Regulamentului de funcționare 10 start-up inițiate în cadrul Centrului.
1.4.2. Organizarea de forumuri tematice pe domeniile IT și Inginerie	2021-2025	Dupā caz	ACETI, Primāria mun. Bālţi, Instituţii de învāţāmânt din mun. Bālţi, inclusiv licee, colegii, școli profesionale, USARB	Surse externe	 2 forumuri de orientarea profesională în domeniul IT și inginerie cu implicarea a cel puțin 250 tineri preuniversitari (în dependență de situația epidemiologică, forma va fi adaptată la situația la zi); 2 conferințe în domeniul IT și inginerie cu implicarea experților din companii cu renume din RM și de peste hotare.

$\sim$
9

					• 5 mese rotunde cu implicarea mai
					ance totaliae ed implicated mai
					multor
					actori importanți în formarea specialiștilor
					calificați în domeniul IT și inginerie
					(universitate, colegii, școli profesionale, APL, ONG-uri de profil)
1.4.3. Efectuarea studiului	2021	70,0 mii lei	ACETI, Primăria mun. Bălți,	Surse externe	Acord de cooperare în domeniul
privind identificarea			Instituții de învățământ din		efectuării studiului despre identificarea
calificarilor necesare pentru			mun. Bălți, inclusiv licee,		calificărilor în domeniul IT și inginerie
angajatil din domeniui 11 şi inoinerie din întreprinderile			USARB Parteneri interni si		pentru angajații din întreprinderile mun. Bălți
mun. Bălti			externi de dezvoltare.		Numărul de companii din mun. Bălți
					interogate cu referire la profilul calificărilor
					necesare în domeniul IT și inginerie;
					Numărul de specialiști calificați din
					domeniul IT și inginerie care activează în
					întreprinderile din mun. Bălți
					 Numărul de specialiști calificați din
					domeniul IT și inginerie necesari pentru
					întreprinderile din mun. Bălți
					 Lista de competențe necesare din
					domeniul
					IT și inginerie solicitate la întreprinderile din mun. Bălti.
1.4.4. Programe de sprijin	2021-2025	400,0 mii lei	AO AFA	Surse externe	Nr. programe realizate
domeniul de dijitalizare a					
activităților antreprenoriale					
1.4.5. Desfășurarea	2022-2025	2 000,0 mii lei	AO AFA	Surse externe	Nr. persoane premiate
Concursului ideilor innovative		8			
în diverse domenii (social,					
mediu, economie)					

DIRECȚIA STRATEGICĂ 2. SPORIREA EFICIENȚEI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE ȘI PROPRIETĂȚII MUNICIPALE ȘI GESTIONĂRII SERVICIILOR PUBLICE

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 2.1. Îmbunătățirea pr	ocesului de inv	entariere și evidenț	ă a proprietății municipale și	a fondului funciar	
2.1.1. Implementarea bazei de date computerizate speciale de evidență a fondurilor fixe, unificată cu programele de evidență în instituțiile publice și întreprinderile municipale	2022-2025	40,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, instituțiile publice și bugetare, întreprinderile municipale	Bugetul municipal	Existența unei bazei de date computerizate speciale de evidență a fondurilor fixe
2.1.2. Impementarea configurației automatizate IC cu scopul ținerii, sistematizării și actualizării bazci da date pentru persoanele fizice și juridice ce constituie obiect al relațiilor de arendă/locațiune pentru bunurile proprietate publică a mun. Bălti a mun. But a mun. But cu proprietate publică a mun. Batte publică a m	2022-2025	25,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal	Complectarea bazei de date pentru contractele de arendă a terenurilor propietate publică și contractele de locațiune a încăperilor nelocative proprietate municipală.
2.1.3. Identificarea terenurilor folosite în procesul tehnologic, în conformitate cu prevederile documentelor normative în constructii și normelor de urbanism, pentru ficeare garaj din cadrul CCG	2022-2025	900,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal	Elaborarea pentru 13 teritorii ale Cooperativelor Coproprietarilor de Garaje a schemelor terentuli adiacent/aferent, respectind principiul proporționalității pentru fiecare garaj.
OS 2.2. Eficientizarea act	tivității Primăr	iei, promovarea bui	iei guvernări și sporirea secur	ității publice	
2.2.1. Dotarea sălii de ședință (biroul 101 al primăriei) cu echipament special pentru digitalizarea acesteia și	2024-2025	1 600,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Sistemul de conferință digital multimedia medrn instalat

crearea unui sistem multimedia modern de conferințe					
2.2.2. Utilizarea eficientă a sistemului informatic "Managementul documentelor" în cadrul primăriei	Pe parcursul anului	40,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	Crearea unui sistem de management al documentelor eficient și sigur Reducerea cheltuielilor aferente documentației
2.2.3.Consultarea cetățenilor prin intermediul sondajelor de opinii privind administrarea patrimoniului public.	Periodic	100,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, ONG locale	ONG locale, Mass-media, Fonduri externe, Bugetul municipal.	Nr. sondaje realizate, Eşantionul participant, Nr. rapoarte elaborate.
2.2.4.Organizarea periodică a audierilor publice pe subiecte legate de administrarea patrimoniului public.	2021 – 2025	10,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, ONG locale	Buget municipal, ONG locale	Nr. audieri publice organizate Nr. de participanţi Subiecte abordate.
2.2.5. Editare broşuri/ pliante/ afişe pentru informarea cetățenilor cu privire la termenele, procedurile și documentele necesare accesării unor servicii publice.	2021 – 2023	50,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi, ONG locale	ONG, Buget municipal, Fonduri externe	Nr. materiale informative elaborate şi diseminate
2.2.6.Instalarea unui panou informativ digital prietenos vârstnicilor	2021 - 2022	20,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, ONG locale	Bugetul local, Fonduri externe	Panou informativ digital instalat Nr. beneficiari
2.2.7. Schimbarea indicatoarelor rutiere cu aplicarea contului cu ilumunare de oracal, modernizarea trecerilor de pietoni, și schimbarea după necesitate a semafoarelor	2021-2025	1 500,0 mii lei	Primāria mun. Bālţí	Bugetul local, Fonduri externe	Nr. indicatoarelor rutiere şi semafoarelor schimbate
2.2.8.Adaptarea semafoarelor din oraș cu sonorizare	2021-2023	300,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul local, Fonduri externe	Semafoare adaptate

2.3.1. Asigurarea continuității implementării Planului local de acțiuni în domeniul Eficienței energețice în mun. Bălți pe anii 2019-2021, sectorul ciădirilor publice	2021-2025	După caz	Primāria mun. Bālţi "CET-Nord" SA	Bugetul municipal, Surse externe	Gradul de implementare (%) Planului local de acțiuni în domeniul Eficienței energetice în mun. Bălţi
2.3.2. Consolidarea fațadelor și anveloparea blocurilor locative cu instalarea sistemelor de distribuție a energiei termice pe orizontală	2021-2025	După caz	Primāria mun. Bālţi, ÎM "GLC-Bālţi", Asociaţiile de locatari, "CET-Nord" SA	Surse externe	Numărul blocurilor locative anvelopate cu instalarea sistemului de distribuție a energiei termice pe orizontală în vederea eficientizării energetice.
OS 2.4. Eficientizarea tran	isportului publ	ic electric de pasa	geri		
2.4.1. Reutilarea stațiilor cu tablouri de informare electrice	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți	Surse externe	Nr. stațiilor reutilate
2.4.2. Implementarea sistemului electronic pentru recalculul fluxului de pietoni	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți	Surse externe	Nr. dispozitivelor implementate
2.4.3. Implementarea GPS- electronic al traficului transportului electric	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți	Surse externe	Nr. dispozitivelor implementate
2.4.4. Instalarea panourilor fotovoltaice în parcările parcurilor de troleibuze	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți	Surse externe	Nr. panourilor fotovoltaice instalate
2.4.5. Reînoirea și extinderea parcului de troleibuze municipal	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți	Surse externe	Vårsta medie a parcului de troleibuze Nr. de troleibuzele achiziționate
2.4.6. Reînnoirea parcului urban de autobuze	2021-2025	După caz	Agenții economici autorizați în prestarea serviciilor de transporta a pasagerilor	Surse externe	Värsta medie a parcului de autobuze

DIRECȚIA STRATEGICĂ 3. MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII URBANE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI AMBIANT

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 3.1. Reabilitarea și r	nodernizarea i	nfrastructurii fizice	a municipiului		
3.1.1. Asigurarea continuității implementării programului de revitalizare urbană al mun. Bălți	2021	*	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	Gradul de implementare (%) a programului de revitalizare urbană al mun. Bălţi
3.1.2. Elaborarea programului de reabilitare a străzilor din municipiul Bălți pe anii 2021-2025	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Gradul de implementare (%) a programului de reabilitare a străzilor din municipiul Bălţi
3.1.3. Continuarea implementării proiectului "Orașul pietonal"	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Suprafaţa reabilitată şi modernizată
3.1.4 Restaurarea zonei centrale a orașului (zona pietonală)	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, partenerii externi de dezvoltare	Surse externe	Suprafața zonei restaurate
3.1.5. Amenajarea teritoriului līngā terasamentul rīului Rāut (cartierul 10): curāţirea albiei rīului, instalarea lāmpilor de iluminare, înverzirea teritoriului, instalarea bāncilor, etc.	2021-2025	După caz	Agenția de mediu, Primăria mun. Bălți, partenerii externi de dezvoltare	Fondul Ecologic National, Surse externe	O zonă de recreere amenajată
3.1.6. Extinderea numărului parcărilor auto autorizate	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți	Surse externe	Nr. parcărilor amenajate
3.1.7. Modernizarea, renovarea uzinei pentru producerea asfaltobetonului	2021-2025	2 500,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Surse externe	Uzina pentru producerea asfaltobetonului modernizată și renovată
3.1.8. Instalarea în regiunile aglomerate ale municipiului a viceurilor	2021	După caz	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de unități de we instalate și lucrative

bio lucrative (în special în centrul orașului)					Nr. de regiuni în care s-au instalat wc- urile
3.1.9. Renovarea estradelor din municipiu	2021-2022	După caz	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de estrade renovate
3.1.10. Instalarea rampelor de acces și a barelor de susținere în toate instituțiile publice din municipiu	2021 – 2024	200,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, instituțiile publice	Bugetul local, Surse externe	Nr. rampe de acces instalate Nr. beneficiari
OS 3.2. Sporirea atractivității turistice a	vității turistic	e a municipiului			
3.2.1. Aprobarea Planului Urbanistic General actualizat	2021		Primăria mun. Bălți	Finanțat 2018-2019	PUG aprobat
3.2.2. Aprobarea Planului Urbanistic de Detaliu al zonei centrale	2021	,	Primăria mun. Bălți	Finanțat 2018	PUD aprobat
3.2.3. Elaborarea Planului Urbanistic de Detaliu al zonei str. N. lorga - Răut	2022-2023	200,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	PUD elaborat
3.2.4. Elaborarea Planului Urbanistic de Detaliu al zonei str. L. Dovator - Canal	2023-2024	200,0 mii lei	Primāria mun. Bālļi	Bugetul municipal	PUD elaborat
3.2.5. Elaborarea Design- codului al str. Independenței	2022-2023	100,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	Cod elaborat
3.2.6. Elaborarea Design- codului al str. Ștefan cel Mare și Sfînt	2023-2024	100,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	Cod elaborat
3.2.7. Reabilitarea termică și coloristică a clădirilor publice și locative	2021-2025	proiect	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de clădiri reabilitate
3.2.8. Demontarea panourilor publicitare	2021-2022	calculare	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de obiecte demontate
3.2.9. Restaurarea monumentelor de arhitectură/istorie de	2021-2025	proiect	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de objecte restaurate.

importanță locală si nationala					
3.2.10. Proiectarea reconstrucției transferului stelei "Orașele înfrățite"	2021-2025	50,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Reconstrucția realizată
OS 3.3. Valorificara med	diului natura	l prin reabilitarea și a	imenajarea bazinelor acvatice	și a spațiilor verzi ale	municipiului
3.3.1. Majorarea numărului de puieți, copaci și tufișuri plantați în zone prioritare	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de puieți, copaci și tufișuri plantați
3.3.2. Amenajarea locurilor de agrement în preajma iazurilor: • plantarea copacilor • instalarea urnelor • instalarea foișoarelor	2021-2025	150,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Iazuri amenajate Nr. copaci plantaţi Nr. urne instalate Nr. foișoare instalate
3.3.3. Crearea unei zone de agrement în regiunea Canalului de Canotaj	2022-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, partenerii externi de dezvoltare, agenții economici	Surse externe	1 zonă de agrement creată
3.3.4.Organizarea periodică a campaniilor de salubrizare a bazinelor acvatice și a spațiilor verzi	Periodic	100,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe,	Nr. campanii organizate Nr. participanți
3.3.5.Modernizarea arhitecturală și peisagistică a spațiilor verzi din zonele blocurilor multietajate	2021-2025	500,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, ADR-Nord, externe	Volumul investiției Lucrări efectuate
3.3.6. Organizarea campaniilor de salubrizare a rîului Răut și amenajarea teritoriului adiacent	2021-2025	400,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. campanii de salubrizare organizate Riu salubrizat Teritoriu amenajat
3.3.7. Amenajarea parcurilor: •Instalarea scaunelor •Instalarea urnelor •Iluminarea parcurilor cu piloni cu baterii solare	2021-2025	100,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe,	Parcuri amenajate Nr. scaune instalate Nr. urne instalate Pavaj schimbat Piloni cu baterii solare instalate

•Schimbarea pavajului					
OS 3.4 Reducerea emisii	ilor atmosferi	ce si poluării mediu	lui		
3.4.1. Organizarea acțiunilor de promovare a protecției mediului	2021-2025		Primăria mun. Bălţi, Agenţia mediului, Inspecţia pentru protecţia mediului, ONG, partenerii externi de dezvoltare		Nr. acțiunilor organizate
3.4.2. Organizarea campaniilor de educare și informare în domeniul ecologic	2021-2025	50,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, ONG in domeniul ecologic.	Bugetul municipal, Surse externe, Ministerul mediului	Nr. campanii organizate Nr. beneficiari
3.4.3. Organizarea acțiunii "Aer curat pentru toți".	2021 - 2025	50,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, ONG in domeniul ecologic	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. evenimente organizate. Nr. participanţi
3.4.4. Campanie de promovare a transportului ecologic	2021-2022	30,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, ONG in domeniul ecologic	Bugetul municipal, Surse externe, Ministerul mediului	Nr. evenimente organizate. Nr. participanți
OS 3.5. Asigurarea gesti	ionării eficien	te a deșeurilor men	ajere municipale		
3.5.1. Construcția unei stații de sortare a deșeurilor	2022-2025	După caz	Primăria mun. Bălți ADR Nord, partenerii externi de dezvoltare	Surse externe	1 stație de sortare a deșeurilor creată
3.5.2. Extinderea ariei de colectare a deșeurilor	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, partenerii externi de dezvoltare		Gradul de acoperire a ariei de colectare a deşeurilor (%)
3.5.3. Modernizarea platformelor de colectare a deșeurilor	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. platformelor de colectare a descurilor amenajate și modernizate
3.5.4. Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșerurilor	2022-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, Agenția mediului, Inspecția pentru protecția mediului, ADR Nord, partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	Sistemul de colectare selectivă a deșerurilor implementat
3.5.5. Crearea unui centru local de compostare a deșeurilor biodegradabile și gunoiului de grajd în scopul folosirii ca îngrășământ pe terenurile agricole și spațiile verzi din municipiu	2022-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, Agenția mediului, Inspecția pentru protecția mediului, ADR Nord, partenerii externi de dezvoltare	Bugetul municipal, Surse externe	1 centru local de compostare a deşeurilor

DIRECȚIA STRATEGICĂ 4. ASIGURAREA UNUI PROCES INSTRUCTIV-EDUCATIV EFICIENT, PROMOVAREA VALORILOR CULTURAL-ISTORICE AUTOHTONE ȘI IMPLICAREA TINERILOR ÎN VIAȚA COMUNITĂȚII

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementar e	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
O.S. 4.1. Îmbunătățirea procesul	ui instructiv-	educativ și mo	odernizarea infrastructurii e	educaționale	
4.1.1. Modernizarea infrastructurii și a bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ din municipiu	2020-2025	4 200,0 mii lei/anual	Primăria mun. Bălți	Transferuri cu destinație specială	Nr. de instituții reparate Nr. și tipul lucrărilor realizate Suma investiției
4.1.2. Adaptarea instituțiilor de învățământ la necesitățile persoanelor cu dizabilități	2020-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal	Nr. de instituții adaptate Nr. beneficiari
4.1.3. Promovarea și asigurarea educației incluzive la nivel de sistem educațional din municipiu, prin implementarea proiectului "Educația incluzivă"	2020-2025	În limita fondului pentru educația incluzivă	Instituţiile din subordinea DÎTS a primăriei mun. Bălţi, SAP	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal, fondul educației incluzive	Dezvoltarea și spijinirea educației incluzive
4.1.4. Asigurarea școlarizării a 100% de copii de 7-16 ani, anual	Permanent	-	Primăria mun. Bălți	-	Nr. de elevi şcolarizaţi Rata de şcolarizare
4.1.5. Îmbunătățirea calității alimentației copiilor	2020-2025	În limita locațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți	Transferuri cu destinație specială, bugetul municipal, fondul educației incluzive	Costul mediu pentru alimentația unui copil pe zi, lei; majorarea costului mediu față de anul precedent, %
O.S. 4.2. Majorarea ratei de copi tinerilor în viața comunității	i și tineri impl	licați în activit	ăți complementare procesul	ui educațional, promova	rea politicilor de tineret și implicarea
4.2.1. Asigurarea odihnei de vară în tabăra de odihnă "Olimpieț" a cel puțin de 450 copii din familii cu mulți copii și socialmente vulnerabile, anual	2020-2025	450,0 mii lei /anual	Primăria mun. Bălţi, Şeful taberci și întremare a sănătăţii copiilor "Olimpieţ"	Bugetul municipal, transferuri cu destinație specială	Nr. de copii asigurați cu odihnă de vară; Costul mediu pentru întreținerea unui copil în tabăra de odihnă, majorarea costului față de anul precedent, %
4.2.2. Asigruarea implicării în practicarea sistematică a sportului a copiilor și tinerilor în cadrul școlilor sportive	2020-2025	După caz	Primăria mun. Bălţi, Instituţiile din subordine, instituţiile extrașcolare	Bugetul municipal, transferuri cu destinație specială, Fonduri externe	Nr. de copii și tineri implicați, rata de implicare, %
4.2.3. Implicarea tinerilor în activități de voluntariat	Permanent	-	Grupul de inițiativă al tinerilor	-	Nr. tineri implicați Nr. activități de voluntariat organizate

				D . 1	T T T T T T T T T T T T T T T T T T T
4.2.4. Organizarea evenimentelor de dezvoltare a artei oratorice și exprimare a opiniei tinerilor	2021 – 2025	10,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, Grupul de inițiativă al tinerilor	Bugetul municipal, Programe destinate dezvoltării tinerilor	Nr. evenimente organizate Nr. tineri implicați
4.2.5. Dezvoltarea parteneriatelor cu ONG de tineret naționale și internaționale pentru organizarea seminarelor și training-urilor pe diverse domenii (scrierea proiec- telor, managementul conflictelor, leader-ship)	2021 - 2025	-	Primăria mun. Bălți	Instituțiile de învățămînt, ONG-uri competente, Fonduri internaționale	Parteneriate stabilite Nr. seminare/training-uri organizate Nr. beneficiari
O.S. 4.3. Modernizarea instituțiilo	r culturale ș	i valorificarea	tradițiilor locale		
4.3.1. Efectuarea reparațiilor capitale în instituțiile de cultură	2021-2025	1 000,0 mii lei	Primăria mun. Bălți Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. total al instituțiilor reparate
4.3.2. Dotarea cu o scenă mobilă cu aparataj sonor și lumini	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	I scenă mobilă I set de echipament sonor pentru scena mobilă procurat I set de echipament de iluminat pentru scena mobilă procurat
4.3.3. Dotarea cu un ecran modern LED pentru scenă mobilă	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălţi, Instituţiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	1 ecran modern LED pentru scenă mobilă
4.3.4. Asigurarea instituțiilor de cultură cu costume naționale autentice	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de costume populare autentice/ Nr. beneficiari
4.3.5. Dotarea instituțiilor de cultură cu tehnică modernă de calcul/de birou	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de instituții Nr. de unități de computer și echipamente de birou
4.3.6. Organizarea de acțiuni culturale complexe	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de activități complexe Nr. de participanți Nr. de spectatori
4.3.7. Instalarea de panouri culturale și informaționale moderne pentru plasarea de banere, afișe și anunțuri de evenimente culturale	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Proiect de panou aprobat Nr. de panouri instalate în raport cu numărul de banere, afișe, anunțuri plasate
4.3.8. Organizarea și desfășurarea activităților culturale în comun / cu participarea organizațiilor etnoculturale ale municipiului	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de activități organizate și desfășurate Nr. de organizații etnoculturale Nr. de participanți / nr. de participanți din organizațiile etnoculturale Nr. de spectatori

4.4.1. Organizarea și desfășurarea activităților culturale în Muzeul de Istorie și Etnografie	2021-2025	90,0 mii lei	Primăria mun. Bălţi, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. total de activități/ nr. de vizitatori Nr. de expoziții / nr. de vizitatori Nr. de activități în afara muzeului / nr. de participanți Nr. de activități online/ nr. de participanți
4.4.2. Organizarea și desfășurarea acțiunilor culturale în Biblioteca Municipală "E.Coșeriu"	2021-2025	80,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. total de activități /nr.de vizitatori Nr. de evenimente de toate tipurile în afara Bibliotecii/ nr. de participanți Nr. de expoziții/ nr. de vizitatori Nr. de activități online /nr. de participanți
4.4.3. Completarea fondurilor de carte a Bibliotecii municipale "E. Coșeriu" Bălți	2021-2025	300,0 mii lei	Primăria mun. Bălți Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de materiale care completează fondurile BMB Nr. de unități achiziționate Nr. de unități achiziționate cu fonduri alocate din bugetul municipal Nr. de unități donate Activitatea editorială a bibliotecii
4.4.4. Organizarea și desfășurarea activităților culturale în Pinacoteca "A.Cantemir"	2021-2025	100,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. total de activității/ nr. de vizitatori Nr. de expoziții/ nr. de vizitatori Nr. de activități în afara Pinacotecii / nr. de participanți
4.4.5. Întreprinderea măsurilor de restaurare/ de conservare a monumentelor istorice distruse sau dispărute de pe teritoriul mun. Bălți	2021-2025	50,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. măsuri deconservare întreprinse
4.4.6. Organizarea festivalurilor/concursurilor municipale, naționale, internaționale în municipiul Bălți	2021-2025	500,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de festivaluri (municipale. naționale, internaționale) organizate, concursuri/ nr. de participanți/ nr. de spectatori
4.4.7. Participarea formațiilor artistice/ interpreților din municipiul Bălți, inclusiv discipolilor școlilor de învățământ artistic extrașcolar, la festivaluri/ concursuri naționale, internaționale	2021-2025	150,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de festivaluri naționale și internaționale concursuri/ nr. de participanți din mun. Bălți / nr. de premii primite (Grand Prix, locurile I, II, III)

4.4.8. Organizarea târgurilor municipale, naționale, internaționale de artizanat în municipiul Bălți	2021-2025	300,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. târgurilor municipale / nr. meșterilor locali / nr. vizitatorilor
4.4.9. Instalarea plăcilor informative pe clădirile/monumentele incluse în registrele naționale și locale	2021-2025		Primăria mun. Bălți Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de plăci instalate
4.4.10. Elaborarea și plasarea pe arterele principale ale orașului a hărții clădirilor / monumentelor incluse în registrele naționale și locale	2021-2025		Primăria mun. Bălți Instituțiile de cultură	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de hărți elaborate Nr. de hărți plasate
4.4.11. Organizarea festivalului Bunica & Bunelul Fest.	Anual		AO "CASMED"	Surse externe	Festival organizat Nr. participanți

DIRECȚIA STRATEGICĂ 5. ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR MEDICALE ȘI PROMOVAREA SERVICIILOR DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ PENTRU DIFERITE CATEGORII DE CETĂȚENI

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 5.1. Sporirea măsur	ilor de protecți	e socială a persoanelor	în etate, adulte și cu dizabi	ilități, aflate în situație	de dificultate
5.1.1. Suţinerea unor categorii social- vulnerabile în perioada rece anului, prin acordarea ajutorului banesc din contul bugetului municipal	2021-2025	2021 – 2 300,0 mii lei, 2022 – 2 465,0 mii lei, 2023 – 2 547,0 mii lei, 2024 –2 670,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal	Mecanismul elaborat Nr. de beneficiari susținuți
5.1.2. Realizarea acțiunilor centrate pe susținerea cuplurilor longevive prin celebrarea jubileului și acordarea alocațiilor unice pentru pentru cuplurile longevive de căsnicie comună (50 ani, 60 ani, 70 ani)	2021-2025	300,0 mii anual	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal	Nr. de acțiuni realizate Nr. de cupluri celebrate Suma alocațiilor oferite

5.1.3. Omagierea persoanelor centenare (care atîns vîrsta de 100 ani și mai mult) prin acordarea alocației unice	2021-2025	40,0 mii anual	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal	Nr. beneficiari Nr. de alocații unice oferite
5.1.4. Îmbunătățirea calității și condițiilor de prestare a serviciilor sociale în cadrul Ghișeului Unic	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de acțiuni realizate pentru îmbunătățirea calității și condițiilor serviciilor prestate • Nr. de acțiuni realizate pentru îmbunătățirea calității și condițiilor serviciilor prestate
5.1.5. Crearea și implimentarea bazei de date unice, privind prestarea serviciilor sociale în mun. Bălți	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	Baza de date creată și implimentată
5.1.6. Dezvoltarea unor programe de instruire continuă destinate angaților din sfera socială	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ONG-uri	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de programe elaborate Nr. angajaților instruiți
OS 5.2. Consolidarea sis	temului de pro	otecția a familiei și dre	ptul copiilor la nivel local		
5.2.1. Crearea și dezvoltarea serviciilor sociale de tip familial: casa de copii de tip familial, serviciul asistență parentală profesionistă și casa comunitară	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primāria mun. Bālţi, ONG-uri	Bugetul municipal	Nr. și tipul de servicii create și dezvoltate Nr. beneficiari
5.2.2. Aprobarea și implementarea programei de susținere a unor categorii de familii cu copii	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Agenții economici, ONG-uri	Bugetul municipal, Surse externe	Program aprobat şi implimentat Nr. beneficiari
5.2.3. Facilitarea implementării proiectului "Crearea și dezvoltarea serviciului specializat pentru asistență și reabilitarea copiilor victime ale infracțiunilor"	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	AO CNPAC	Bugetul municipal, Ministerul Sānātāţii, Muncii și Protecţiei Sociale, Surse externe	Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor creat Nr. beneficiari Suma investiției

prin crearea Centrului regional de asistență integrată a copillor victime/martori ai infracțiunilor în mun. Bălți.					
5.2.4. Dezvoltarea Serviciului de Voluntariat în cadrul Serviciului de asistență socială comunitară al DGASPF	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Serviciul creat Nr. de voluntari antrenați Nr. activități realizate cu implicarea voluntarilor
5.2.5. Implementarea formei de protecție Custodia destinată copiilor cu părinți migranți în 2020	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. de copii asupra căror a fost instituită forma de protecție de tip nou. Nr. de decizii elaborate
5.2.6. Proiectul municipal privind alimentația copiilor sugari	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății al R.M	Nr. beneficiarilor
OS 5.3. Îmbunătățirea :	accesului perso	anelor cu dizabilități la	măsuri de protecție socială	í în comunitate	
5.3.1. Susținerea dezvoltării antreprenoriatului social pentru incluziunea persoanelor cu dizabilități și altor categorii defavorizate în cimpul muncii	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți, ONG "Asociația femeilor de Afaceri din mun. Bălți"	ÎS "CREDEM ECO" SRL ONG "Asociația femeilor de Afaceri din mun. Bălţi"	Acord de parteneriat realizat Nr. de persoane instruite/angajate
5.3.2. Acordarea alocațiilor unice unor categorii de persoane cu dizabilități	2022-2025	anual 500,00 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	Nr. de persoane susținute
5.3.3. Extinderea serviciului social "Asistență personală"	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți	Transferurile cu destinație speciale	Nr de asistenți personali angajați nr. de beneficiari susținuți
5.3.4. Proiectul municipal de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități	2021-2025	Conform alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sānătății al R.M	Nr. beneficiarilor

5.3.5. Asigurarea accesului la transportului public a persoanelor cu dizabilități prin alocarea cel puțin 1-2 microbuse pentru transportarea persoanelor cu dizabilități la locul de muncă, instituțiile de învățământ, punct medical, etc.	2021-2023	Costul a 2 microbuse (~420 000 lei)	Primăria mun. Bălți	Buget municipal, Surse externe	2 microbuse procurate Nr. benefiicari
5.3.6. Dezvoltarea mecanismelor de stimulare a angajatorilor să investească mai mult în calitatea condițiilor de muncă a nagajaților, în special a celor din grupurile vulnerabile: investiții pentru asigurarea instruirii continue, protecției sănătății, et.	2021-2025	-	Primāria mun. Bālţi	-	Mecanisme identificate
THE RESIDENCE OF THE PARTY OF T	sului persoane	elor aflafe în situatie de	dificultate la servicii social	e de calitate	
5.4.1. Dezvoltarea Serviciului de îngrijire socială la domiciliu contra plată	2021-2025	Aportul beneficiarilor	Primāria mun. Bālţi, Ministerul Sānātāţii, Muncii şi Protecţiei Sociale	Bugetul municipal, Aportul beneficiarilor (persoane fizice)	Regulamentul modificat și aprobat Nr de beneficiari de servicii contra plata Mijloacele financiare acumulate în urma prestării serviciilor contra plata
5.4.2. Extinderea serviciului social de suport monetar adresat familiilor/ persoanelor defavorizate	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți	Transferurile cu destinație speciale	Nr de beneficiari asistaţi
5.4.3. Crearea Serviciului Social "Echipei Mobile" în cadrul DGASPF	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Regulament elaborat și aprobat Serviciu creat
5.4.4. Crearea unei rețele sociale de recepționare și consultare a cetățenilor în regim online	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Rețea socială realizată Nr. de adresări recepționate Nr. de consultări oferite

5.4.5.Activitate nouă: Promovarea și implementarea serviciului de angajare asistată a persoanelor cu dizabilități	Aprilie – Decembrie 2021	360,0 mii lei	AO "CASMED", Primăria mun. Bālţi, ANOFM, ONG-uri	Bugetul municipal, Surse externe	• 30 persoane tinere cu dizabilități susținute în procesul de angajare
OS 5.5. Asigurarea implementării programelor municipale în domeniul sănătății	ementării proș	gramelor municipale în	domeniul sănătății		
5.5.1. Projectul municipal privind securitatea transfuzională	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății al R.M	Nr. beneficiarilor
5.5.2. Proiectul municipal de combatere a hepatitelor virale B, C și D	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primāria mun. Bālţi, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății al R.M	Nr. beneficiarilor
5.5.3. Projectul municipal privind controlul tutunului	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.4. Projectul municipal sănătatea mintală	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății al R.M	Nr. beneficiarilor
5.5.5. Proiectul municipal de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății al R.M	Nr. beneficiarilor
5.5.6. Projectul municipal privind prevenirea controlului bolilor cardiovasculare	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primāria mun. Bālţi, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sānātāţii al R.M	Nr. beneficiarilor
5.5.7. Proiectul municipal privind controlul alcoolului	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății al R.M	Nr. beneficiarilor
5.5.8. Proiectul municipal privind sustinerea populației de etnie romă	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primāria mun. Bālţi, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății al R.M	• Nr. beneficiarilor
5.5.9. Proiectul municipal antidrog	2021-2025	În limita alocațiilor bugetare	Primăria mun. Bălți, IMSP	Bugetul municipal, Ministerul Sănătății al R.M	Nr. beneficiarilor
5.5.10. Consolidarea dialogului dintre instituțiile medicale, autorități, societatea civilă și cetățeni pentru asigurarea unui proces	2021 - 2023	100,0 mii lei	Primăria mun. Bălți, AO "CASMED", Instituții medicale partenere Platforma pentru Cooperare Regională în Sănătate (CORES)	Bugetul municipal, Surse externe	Minim 2 ședințe organizate anual (6 întâlniri total) Minim 2 activități comune desfășurate anual (6 activități total)

decizional transparent în sănătate					
5.5.11. Fortificarea competențelor instituțiilor medicale din municipiu în dezvoltarea și implementarea instrumențelor de responsabilizare socială în sănătate	2021 - 2023	200,0 mii lei	AO "CASMED" Instituții medicale partenere	Surse externe	Minim 1 instituție medicală aplică un instrument de evaluare participativă a serviciilor Gradul de satisfacție a pacienților față de serviciile medicale oferite de Spiralul Clinic Bălți crescut cu minim 10% anual
5.5.12. Sporirea cunoștințelor cetățenilor cu privire la accesul la servicii de sănătate	2021 - 2023	150,0 mii lei	Primăria mun. Bălți AO "CASMED" Instituții medicale partenere Platforma pentru Cooperare Regională în Sănătate (CORES)	Bugetul municipal, Surse externe	Minim 3 campanii de informare organizate (câte 1 campanie anual) Minim 10.000 cetățeni informați anual
OS 5.6. Dezvoltarea infrastructurii sportive și promovarea culturii sportive	astructurii spo	ortive și promovarea cul	turii sportive		
5.6.1. Instalarea complexurilor sportive multifunctionale	2021-2025	Dupā caz	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	Nr. de complexuri sportive instalate
5.6.2. Instalarea terenurilor de joacă	2021-2025	După caz	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal	Nr. de terenuri de joacă instalate
5.6.3. Construirea terenurilor pentru mini- fotbal cu acoperire sintetică	2021-2023	1 300,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul local, agenți economici, federații de sport	Nr. terenurilor construite
5.6.4. Organizarea evenimentelor sportive: spartachiade, maratonuri, "ziua sănătății", competiții sportive în cadrul Săptămânii tineretului, etc.	2021-2023	50,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	 Volumul investiției. Nr. evenimente sportive organizate. Nr. participanți
5.6.5. Dotarea sălilor de sport a instituțiilor instructiv-educative cu echipamentul sportiv necesar	2021-2022	100,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	Volumul investiției Săli dotate
5.6.6. Crearea pistelor pentru bicicliști	2022-2023	300,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	• Nr. piste create

$\mathbf{DIRECŢIA} \ \mathbf{STRATEGIC\check{A}} \ \mathbf{6}. \ \mathbf{CONSOLIDAREA} \ \S \mathbf{I} \ \mathbf{DEZVOLTAREA} \ \mathbf{SECTORULUI} \ \mathbf{NEGUVERNAMENTAL}$

Obiectiv specific /Proiecte/ Acțiuni	Perioada de implementare	Costul estimat	Responsabil de execuție	Sursele potențiale de finanțare	Indicatori de rezultat
OS 6.1. Asigurarea unui mediu so	cial și intercul	tural, coeziv și din:	amic, favorabil incluziunii ș	i progresului	
6.1.1. Campanii de sensibilizare a populației cu mesaj anti-discriminator	2021-2025	40,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. campaniilor realizate Nr. materialelor elaborate/distribuite Categoria beneficiarilor implicați
6.1.2. Stabilirea parteneriatelor durabile cu organizațiile societății civile	2021-2025	(2)	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Nr. acordurilor/memorandumurilor semnate Cețiuni realizate în comun
6.1.3. Inițierea proiectelor comune APL-ONG-AE	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți, ONG-uri	-	Nr. proiecte realizate
OS 6.2. Dezvoltarea culturii civic	e și a interacțiu	mii cu publicul			
6.2.1. Îmbunătățirea paginii web oficiale a primăriei prin achiziționare/mentenanță, server etc.	2021-2025	100,0 mii lei	Primăria mun. Bălți	Bugetul municipal, Surse externe	Pagină web funcțională; Content stocat și arhivat
6.2.2. Îmbunătățirea comunicării, schimbului de informații și bune practici dintre subdiviziunile structurale ale primăriei cu mediul extern	2021	-	Primāria mun. Bālţi	-	Instrucțiune elaborată/aprobată de comunicare internă și externă
6.2.3. Optimizarea mecanismului de recepționare prin intermediul paginii-web oficiale și a rețelelor oficiale în Internet ale primăriei a interpetărilor, plângerilor, propunerilor de la public, de transmitere a acestora câtre conducerea primăriei și de oferire a răpunsurilor câtre solicitanți	2021-2025		Primāria mun. Bālţi	-	Mecanism functional asigurat; Nr. interpelărilor, plângerilor, propunerilor primite/ înregistrate; Nr. de răspunsuri/informații oferite solicitanților
6.2.4. Implicarea sectorului asociativ în procesul decizional	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți	-	Nr. de ONG implicate în procesul decizional Nr. de proiecte/ initiative consultate c sectorul asociativ Nr. de propuneri înaintate de ONG

6.3.1. Elaborarea planurilor anuale de voluntariat în cadrul Primăriei mun. Bălți	2021-2025	-	Primăria mun. Bălți	-	Planuri elaborate și aprobate Rapoarte anuale întocmite
6.3.2. Obținerea statutului de instituție gazdă pentru Primăria mun. Bălți	2021	-	Primăria mun. Bălți	-	Dosar elaborat și depus; Statut obținut
6.3.3. Implementarea planurilor anuale de voluntariat în cadrul Primăriei mun. Bălți	2021-2025	150,0 mii lei	Primāria mun. Bālţi	Bugetul municipal, Surse externe	Rețea de voluntari constituită; Nr. de anunțuri de recrutare distribuite Nr. de voluntari recrutați; Nr. de cereri și contracte de voluntariat semnate Nr. de activitățăți realizate prin implicarea voluntarilor
6.3.4. Asigurarea participării voluntarilor din municipiu la instruiri, vizite de studiu naționale și internaționale pentru dezvoltarea voluntariatului	2021-2025	100,0 mii lei	ONG-uri	Surse externe	Nr. beneficiari instruiți Nr. instruiri organizate Nr. vizite di studiu efectuate

7. PLANUL SI CADRUL DE MONITORIZARE SI EVALUARE

7.1 Etape de implementare

Succesul realizării Strategiei de Dezvoltare Social-Economică (SDSE) a municipiului Bălți depinde în mare măsură de procesul de implementare și monitorizare a activităților planificate pentru perioada strategiei.

În procesul realizării Strategiei vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop anumit, îndeplinind rolul de implementator al actiunilor planificate:

- Administrația publică locală (Consiliul Municipal, Primarul);
- Locuitorii municipiului;
- Societatea civilă;
- Sectorul privat;
- Structuri desconcentrate, subordonate Guvernului RM;
- Parteneri externi: municipalități înfrățite, organizațiile internaționale, etc.

Implementarea SDSE a municipiului Bălți poate fi divizată convențional în 3 etape:

- 1. Adoptarea SDSE. În cadrul acestei etape, SDSE este supusă dezbaterilor în cadrul consultărilor publice organizate de către Primărie. După consultările publice și includerea propunerilor și recomandărilor lansate, Strategia este înaintată Consiliului Municipal spre aprobare.
- 2. **Implementarea SDSE** se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune majoră și proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), responsabilii și partenerii care vor realiza proiectul.
- 3. **Monitorizarea SDSE.** În perioada de implementare, responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea proiectelor și acțiunilor se va efectua prin intermediul indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul de acțiuni, vor fi inițiate măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

7.2 Monitorizarea strategiei

Procesul de monitorizare a strategiei constă în:

- evaluarea atingerii obiectivelor strategice şi obiectivelor specifice care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare;
- raportarea rezultatelor evaluării.

Monitorizarea implementării strategiei se va efectua de către Comisia desemnată prin Dispoziția primarului.

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea raportului privind realizarea planului de acțiuni și a obiectivelor specifice.

Monitorizarea acțiunilor, proiectelor și direcțiilor strategice se va efectua prin intermediul indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la planul de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a planului.

În cazul apariției unor noi necesități sau realizării unor proiecte, planul de acțiuni va fi modificat și actualizat.

Evaluarea implementării SDSE va fi realizată prin intermediul analizei indicatorilor de dezvoltare. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se va stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Riscuri și impedimente de implementare

Realizarea efectivă a acțiunilor propuse în SDSE poate fi influiențată de prezența anumitor riscuri și impedimente de implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării strategiei de dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (i) interne și (ii) externe.

Domeniu	Descriere
	Riscuri și impedimente interne
Managementul implementării strategiei	 Confruntări de interese privind implementarea strategiei Prevalarea intereselor personale Resurse financiare limitate Lipsa capacității de atragere a investițiilor Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și comunitatea
Parteneriat	 Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților Lipsa de experiență a structurilor societății civile și neimplicarea lor Neimplicarea partenerilor internaționali
Dezvoltarea economică	 Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale
Social	 Pauperizarea continuă a populației Emigrarea forței de muncă
Mediu	Populație neconștientizată privind efectele poluării mediului
	Riscuri și impedimente externe
Cadrul politico-	Instabilitatea cursului politic
juridic	Contradicția și instabilitatea legislației în vigoare
Relații parteneri externi	Lipsa conlucrării cu autoritățile publice raionale și centrale
Starea economiei	 Potențial investițional redus Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare Infrastructură de afaceri nedezvoltată Influiența nefastă a factorilor politici.

ABREVIERI

- ADR Nord Agenția de Dezvoltare Regională Nord
- AFA –Asociația femeilor de afaceri din mun. Bălți
- AE Agenți Economici
- AOFM Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă
- AIPA Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură
- APL Administrația Publică Locală
- CCI Camera de Comert și Industrie
- **CM** Consiliul municipal
- **DS** Direcție Strategică
- DASPF Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei
- DÎTS Direcția Învățămînt, Tineret și Sport
- FEE Fondul de Eficiență Energetică
- FNDR Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
- FEN Fondul Ecologic Național
- FISM Fondul de Investiții Sociale din Moldova
- GAL Grup de Acțiune Locală
- IFAD Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă
- GIZ Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
- MSMPS Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
- **OG** Obiectiv General
- OMF Oficiul Medicilor de Familie
- ONG Organizație Non Guvernamentală
- OS Obiectiv Specific
- PNAET Programul Naţional de Abilitare Economică a Tinerilor
- RDN Regiunea de Dezvoltare Nord
- PNUD Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP)
- UAT Unitate Administrativ Teritorială
- UE Uniunea Europeană
- USAID Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională
- USARB Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți
- SIAAMP Sistemul Informațional Automatizat Asistența Medicală Primară

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

к проекту решения «Об утверждении Стратегии социально-экономического развития муниципия Бэлць на 2021-2025 годы»

1. Наименование автора и, в зависимости от обстоятельств, участников разработки проекта

Проект решения разработан Главным Финансово-Экономическим Управлением.

2. Причины, обусловившие разработку проекта нормативного акта, и преследуемые разработкой цели

Завершение срока реализации Стратегии устойчивого развития муниципия Бэлць на 2016-2019 гг., утвержденной решением Совета муниципия Бэлць № 17/2 от 07.12.2015, требует необходимость разработать новый стратегический документ для социально-экономического развития муниципия.

3. Описание степени совместимости для проектов, разработанных в целях гармонизации национального законодательства с законодательством Европейского Союза

Проект решения не противоречит действующему законодательству Республики Молдова.

4. Проект решения не противоречит действующему законодательству Республики Молдова. Основные положения проекта с выделением новых элементов.

Проект решения разработан в соответствии с п. р) ч. (2) ст. 14 Закона РМ «О местном публичном управлении» № 436–XVI от 28.12.2006 года, п. f) ч. (2) ст. 4 Закона РМ «Об административной децентрализации» № 435-XV от 28.12.2006 года, решеним Совета муниципия Бэлць № 1/3 от 23.02.2021 «Об инициировании процедур публичных консультаций с гражданским обществом в процессе принятия решения «Об утверждении Стратегии социально-экономического развития муниципия Бэлць на 2021-2025 годы»».

5. Финансово-экономическое обоснование

Стратегия социально-экономического развития муниципия Бэлць на 2021-2025 гг. является справочным документом, содержащим аспекты управления, ведения и стратегические цели развития, способствующим принятию важных решений во всех сферах деятельности. Цель стратегииопределить стратегические направления развития, динамику и глубину данного развития, повысить эффективность деятельности местных органов власти в управлении населенного пункта, максимально эффективно использовать финансовые ресурсы, продвигать муниципий (в разных уникальных, неповторимых, конкурентноспособных), привлекать внешние источники финансирования (государственный бюджет, иностранные инвестиции, пожертвования, гранты) для реализации запланированных инвестиционных проектов. Внедрение стратегии направлено на достижение гармоничного развития путем достижения цели экономического и социального сплочения, обеспечения предпосылок, необходимых для размещения муниципия Бэлць среди экономически развитых населенных пунктов, а с экономической - обеспечение благосостояния граждан путем продвижения культурных ценностей и повышения качества жизни.

6. Порядок включения акта в действующую нормативную базу

Проект решения не вносит изменения в действующую нормативную базу.

7. Согласование и публичное обсуждение проекта

С 22.03.2021 по 12.04.2021 г. были проведены публичные консультации с гражданским обществом по проекту решения «Об утверждении Стратегии социально-экономического развития муниципия Бэлць на 2021-2025 годы».

Предложения и рекомендации, поступившие в ходе публичных консультаций, были проанализированы, а наиболее важные из них были включены в план действий Стратегии.

В результате, проект решения предлагается на утверждение муниципальному совету.

Начальник ГФЭУ

BOOK OF THE PROPERTY OF THE PARTY OF THE PA

Pycy B.A.

Примэрия мун. Бэлць Юридическое Управление ул. Индепенденций, 1 тел.: (0231) 5-46-34 (0231) 5-46-35

Primăria mun. Bălți Direcția Juridică str. Independenței, 1 tel.: (0231) 5-46-34 (0231) 5-46-35

AVIZ

asupra proiectului de decizie a Consiliului municipal Bălți "Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025"

Examinând proiectul de decizie a Consiliului municipal Bălți "Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare social-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025", care a fost elaborat de subdiviziunea de profil a Primăriei mun. Bălți, Direcția Generală Financiar-Economică, Direcția Juridică a Primăriei mun. Bălți consideră că în conformitate cu art. 14 alin. (2) lit. p) al Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 4 alin. (2) lit. f) al Legii nr. 435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, și întru executarea deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 1/3 din 23.02.2021 "Cu privire la inițierea procedurilor de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional "Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a municipiului Bălți pentru anii 2021-2025"", - proiectul sus-menționat poate fi examinat și aprobat la ședința Consiliului municipal Bălti.

Șef al Direcției Juridice

Vitalii Balan